

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ

Národní orgán pro koordinaci

HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ Z EVALUACÍ

Výsledky vybraných evaluací realizovaných
v programovém období 2014–2020

EVROPSKÁ UNIE
Fond soudržnosti
Operační program Technická pomoc

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ

Národní orgán pro koordinaci

Evaluační jednotka MMR-NOK

Staroměstské náměstí 6

110 15 Praha 1

Autoři publikace: Jana Drlíková, M.A., Mgr. Tomáš Novotný, RNDr. Jana Bystřická

www.dotaceEU.cz/knihovna-evaluaci

E-mail: evaluace@mmr.cz

ÚVOD

Publikace, která se Vám dostává do rukou, má za **cíl** čtenáře seznámit s **hlavními výstupy evaluačních aktivit** v oblasti Evropských strukturálních a investičních fondů (ESIF, ESI fondy, evropské fondy) v České republice (Česko, ČR).

Evaluace neboli **hodnocení** je zdrojem evidence. Představuje jeden ze způsobů jak podpořit rozhodovací proces konkrétními poznatky. Cílem je získat spolehlivé podklady pro strategické řízení a řízení implementace, a to na základě formulace závěrů a doporučení.

Publikace shrnuje výsledky, závěry a doporučení dvou typů evaluací. Prvním typem hodnocení jsou **dopadové/výsledkové** evaluace, které jsou založené na posouzení, zda bylo skutečně dosaženo plánovaných dopadů/výsledků podpořených intervencí. Tím druhým typem jsou **procesní** evaluace, evaluace provozní povahy, které jsou realizovány za účelem zefektivnění nastavení implementace a potažmo snížení administrativní zátěže.

Publikace je rozdělena do dvou částí. **První část** publikace se věnuje evaluacím realizovaným **Evaluační jednotkou MMR-NOK**. Tato část je rozdělena na následující kapitoly:

- ❖ *Kapitola 1. „Evidence pro budoucnost“* se zabývá informacemi a zajímavostmi relevantními pro nastavování programového období 2021+.
- ❖ *Kapitola 2. „Co víme o dopadech“* se zabývá výsledkovými nebo dopadovými evaluacemi.
- ❖ *Kapitola 3. „Co víme o procesech“* shrnuje informace pro efektivnější procesní nastavení implementace a snížení administrativní zátěže.
- ❖ *Kapitola 4. „Co dalšího jsme zrealizovali“* shrnuje další analytické či evaluační aktivity Evaluační jednotky MMR-NOK, které nebyly v předchozích kapitolách zmíněny.
- ❖ *Kapitola 5. „Co připravujeme“* je přehled aktuálně ještě neukončených evaluací.

Každá kapitola pak představuje hlavní závěry a zjištění za každou evaluaci zvlášť.

Druhá část publikace se věnuje evaluacím, které realizovaly **evaluační jednotky řídicích orgánů (ŘO)**. Každá kapitola se vždy věnuje pouze jednomu ŘO. V rámci této kapitoly jsou pak shrnuty evaluace nejprve z pohledu výsledků a/nebo dopadů a následně z pohledu procesů pro efektivnější nastavení implementace.

Část I. Hlavní zjištění z evaluací evaluační jednotky MMR-NOK.....	6
1. Evidence pro budoucnost	7
Architektura evropských fondů v Česku po roce 2021.....	8
Veřejné konzultace s žadateli/příjemci.....	10
Evaluace metodického prostředí	11
Evaluace finančních nástrojů	13
2. Co víme o dopadech.....	14
Analýza dopadu ESIF na ČR a regiony	15
Makromodelování příspěvku Evropských fondů	16
Analýza veřejných výdajů a fondů EU v letech 2007–2015	17
syntéza poznatků o výsledcích a přínosech EU fondů 2007–2013	18
Ex-post evaluace v oblasti výzkumu a vývoje	20
Ex-post evaluace v oblasti podnikového VaV a inovací	21
Ex-post evaluace v oblasti nakládání s odpady.....	22
Ex-post evaluace v oblasti energetických úspor	23
3. Co víme o procesech.....	24
Evaluace platform pro přípravu výzev	25
Evaluace synergií a komplementarit.....	26
Evaluace zaměřené na téma korupce	27
Indikátory spokojenosti	28
Hodnocení procesů a lhůt v programech a metodickém prostředí	29
4. Co dalšího jsme zrealizovali	30
Ex-post evaluace a odhad přínosů pro země EU15 jako důsledek implementace kohezní politiky v zemích V4	30
Capability approach jako přístup pro hodnocení relevance intervencí ESI fondů	30
Vyhodnocení komunikačních aktivit NOK.....	30
Evaluace Systému vzdělávání.....	30
Část II. Hlavní zjištění z evaluací evaluačních jednotek řídicích orgánů	31
5. OP Výzkum, vývoj a vzdělávání	32
Co evaluace zjistily o dopadech OP Výzkum, vývoj a vzdělávání	33
Co evaluace zjistily o procesech OP Výzkum, vývoj a vzdělávání.....	36
6. OP Zaměstnanost.....	37
Co evaluace zjistily o dopadech OP Zaměstnanost	38
Co evaluace zjistily o procesech OP Zaměstnanost	40
7. Integrovaný Regionální OP	41
Co evaluace zjistily o dopadech Integrovaného Regionálního OP	42
Co evaluace zjistily o procesech Integrovaného Regionálního OP.....	44
8. OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost	45
Co evaluace zjistily o dopadech OP PIK.....	46
Co evaluace zjistily o procesech OP PIK	49

9. OP Doprava	50
Co evaluace zjistily o procesech OP Doprava.....	51
10. OP Životní prostředí	52
Co evaluace zjistily o procesech OP Životní prostředí	53
11. OP Praha - pól růstu	54
Co evaluace zjistily o dopadech OP Praha - pól růstu.....	55
Co evaluace zjistily o procesech OP Praha – pól růstu.....	56

ČÁST I.

HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ Z EVALUACÍ EVALUAČNÍ JEDNOTKY MMR-NOK

Následující část publikace se zabývá **výstupy z evaluací Evaluační jednotky MMR-NOK**. Evaluační jednotka MMR-NOK plní roli národního koordinátora evaluací v oblasti evropských fondů. Realizuje evaluace, které jdou napříč programy nebo jsou zaměřeny na stěžejní témata, která mají souvislost s národní úrovní čerpání evropských fondů.

Evaluační jednotka MMR-NOK se v posledních letech věnovala třem hlavním oblastem, které jsou analogicky reflektovány v následujících kapitolách. Za prvé šlo o evaluace, které se staly **podkladem pro přípravu nového programového období po roce 2020**. Za druhé zjišťovala **dopady/výsledky intervencí**, které se realizovaly a realizují z prostředků evropských fondů. Za třetí se věnovala hodnocení procesů, které přinášelo cenné rady ke zlepšení nastavení postupů administrace evropských fondů.

V rámci této části publikace čtenář nalezne i informace o dalších analyticko-evaluačních aktivitách Evaluační jednotky MMR-NOK a také o právě probíhajících evaluacích, které doposud nebyly ukončeny.

1. EVIDENCE PRO BUDOUCNOST

Kapitola „Evidence pro budoucnost“ obsahuje výstupy z hodnocení, které sloužily a mají sloužit jako podkladové dokumenty pro přípravu nastavení programového období 2021–2027. Závěry a doporučení z těchto evaluací jsou tedy primárně určeny pro tvůrce budoucího nastavení kohezní politiky, zejména tedy pro Ministerstvo pro místní rozvoj ČR v roli Národního orgánu pro koordinaci. Nicméně mohou pro inspiraci sloužit všem aktérům evropských fondů při přípravě programového období 2021+.

VÝSLEDKY EVALUACÍ V TÉTO KAPITOLE:

ARCHITEKTURA EVROPSKÝCH FONDŮ V ČESKU PO ROCE 2021

- ❖ Úspěšná implementace evropských fondů potřebuje stabilitu, předvídatelnost a kontinuitu.

VEŘEJNÉ KONZULTACE S ŽADATELI/PŘÍJEMCI

- ❖ Příjemci jsou spokojeni s komunikací s řídicím orgánem při přípravě projektové žádosti i v průběhu realizace projektu, hodnocení žádostí je sice objektivní, ale dlouhé a složité.

EVALUACE METODICKÉHO PROSTŘEDÍ

- ❖ Evoluce nikoliv revoluce: v období po roce 2021 je potřeba se více zaměřit na příjemce jako hlavního uživatele systému, zjednodušit a zpřehlednit metodiky a zaměřit se na předávání dobré praxe.

EVALUACE FINANČNÍCH NÁSTROJŮ

- ❖ Po roce 2021 je důležité vytvoření vstřícného a podpůrného prostředí pro větší úlohu finančních nástrojů, je potřeba zjednodušit a sjednotit a je nutné zaměřit se na lepší propagaci.

ARCHITEKTURA EVROPSKÝCH FONDŮ V ČESKU PO ROCE 2021

Úspěšná implementace evropských fondů potřebuje stabilitu, předvídatelnost a kontinuitu.

CÍL

- ❖ Získali jsme zkušenosti ze zahraničí o různých typech implementačních struktur.
- ❖ Vznikly tzv. „karty“ za každý členský stát EU informující o fungování evropských fondů v dané zemi.
- ❖ Vzniklo 14 případových studií se zaměřením na témata: architektura evropských fondů obecně (Estonsko, Slovinsko, Portugalsko, Německo, Maďarsko), finanční nástroje (Slovinsko, Litva), územní dimenze a integrované nástroje (Portugalsko, Polsko, Německo, Švédsko) a legislativní úprava (Německo, Polsko, Litva).
- ❖ Byly navrženy možné varianty budoucího nastavení evropských fondů v Česku.

ARCHITEKTURA ESIF

Úspěšná realizace ESIF = stabilita, předvídatelnost a kontinuita.

- ❖ Důležité je zachování know-how přenášeného klíčovými zaměstnanci.
- ❖ Neformální komunikace a sdílení názorů mezi subjekty je klíčovým předpokladem hladké realizace.
- ❖ Dobrá praxe – některé státy využívají specifický zprostředkující subjekt centrálně zajišťující průřezové aktivity ohledně administrace projektů.
- ❖ Dobrá praxe – komunikace a sdílení názorů mezi auditním a řídicím orgánem patří mezi klíčové předpoklady hladké implementace.

LEGISLATIVA ESIF

Právní úprava ESIF pomáhá vymahatelnosti pravidel a přispívá ke zlepšení vzájemné spolupráce mezi subjekty.

- ❖ Příprava právní úpravy zabrala značný čas (i několik let) a vyžadovala konzultace se všemi relevantními partnery.
- ❖ Zákon pro ESIF existoval ve zkoumaných zemích již v předchozím období.
- ❖ Legislativní ukotvení nesrovnalostí či proces jejich řešení nebyly označeny za zásadní problém.

FINANČNÍ NÁSTROJE (FN)

Využití FN se osvědčilo u podpory podnikání, energetické účinnosti a veřejné infrastruktury.

- ❖ Jsou řízeny fondem fondů – je jeden (Slovinsko), nebo více (Litva).
- ❖ Osvědčilo se nastavení tak, aby zaplnily mezery na trhu a nebyly konkurencí existujícím nástrojům.
- ❖ Důležitá je také koordinace ze strany národních rozvojových bank.
- ❖ Pozitivní externalitou je, že pomáhají měnit zaběhnutou „dotační mentalitu“.
- ❖ U zkoumaných zemí byl správce fondu fondů vybrán výjimkou ze zákona o veřejných zakázkách.

INTEGROVANÉ NÁSTROJE

Integrované nástroje pomáhají podpořit bottom-up přístup, ale jsou administrativně náročné.

- ❖ CLLD – pomáhá budovat místní partnerství, je nutné budovat odborné i administrativní kapacity MAS. Dobrá praxe je ve Švédsku, kde mají jeden multifondový OP na celé území.
- ❖ ITI – různá důležitost tohoto nástroje napříč sledovanými státy (významný vs. okrajový nástroj). Dobrá praxe v Německu a Švédsku, kde ITI byly zapojeny neformálně, což snížilo administrativní zátěž.

ZÁVĚRY, VÝSLEDKY

❖ **Stabilita a kontinuita**

- Vyhnout se překotným změnám.
- Opírat změny o objektivní analýzy vyhodnocující dosavadní fungování.
- Důsledně dbát na maximální snahu udržet stávající pracovníky a k tomuto účelu volit vhodný systém motivace.

❖ **Dlouhodobý pohled**

- Změny by měly brát v potaz i delší horizont než jedno období.
- Již nyní rozmyslet vhodné změny implementační struktury pro případ budoucího radikálnějšího poklesu alokace.

❖ **Neformální komunikace**

- Posilovat neformální komunikaci mezi jednotlivými subjekty impl. struktury.
- Dobré vztahy mezi klíčovými zástupci jednotlivých orgánů mohou přispět k řešení problému i bez použití složitých paragrafů.
- Koncentrace institucí implementační struktury může tento efekt podpořit.

❖ **Vztah auditního orgánu a ostatních subjektů implementační struktury**

- Posilovat komunikaci a výměnu zkušeností mezi AO a ŘO/ZS, aby co nejméně docházelo k odlišným stanoviskům a posouzením totožných situací.
- Zvážit, zda by ŘO neměl mít vždy možnost připomínkovat návrhy auditních zpráv i v případech, kdy je auditovaným subjektem pouze příjemce.

NASTAVENÍ SPECIFICKÝCH ASPEKTŮ

Finanční nástroje

- ❖ Vyhodnotit úspěšnost dosavadní realizace.
- ❖ Definovat očekávání a stanovit cíle.
- ❖ Realizovat ex-ante analýzu pro identifikaci mezery na trhu.
- ❖ Rozhodnout o podobě FN co nejdříve.
- ❖ Do přípravy zahrnout všechny aktéry.
- ❖ Zamezit duplicitám.
- ❖ Umožnit zapojení soukromých subjektů a motivovat je.
- ❖ Sjednotit podporu FN poskytovaných z různých zdrojů.

Integrované nástroje

- ❖ Zachovat **multifondovost** místních rozvojových strategií.
- ❖ CLLD a ITI příliš tematicky neomezovat.
- ❖ Adekvátně podporovat MAS a ITI ze strany implementační struktury (např. zřízením jednoho kontaktního místa pro všechny fondy/programy).
- ❖ **Posilovat odbornost** pracovníků MAS a ITI.
- ❖ Zjednodušit administrativní postupy.
- ❖ Vyhodnotit úspěšnost dosavadní realizace.

Legislativní ukotvení

- ❖ V případě rozhodnutí o specifické právní úpravě začít s její přípravou co nejdříve a zapojit všechny relevantní partnery.
- ❖ **Otevřít diskuzi** o současném právním nastavení nesrovnalostí.
- ❖ Posílit roli ŘO v řešení nesrovnalostí a partnerský vztah ŘO a AO.
- ❖ Zjednodušit proces řešení nesrovnalostí stanovením určité **minimální hranice hodnoty nesrovnalosti** za účelem snížení jejich počtu.

VEŘEJNÉ KONZULTACE S ŽADATELI/PŘÍJEMCI

Příjemci jsou spokojeni s komunikací s řídicím orgánem při přípravě projektové žádosti i v průběhu realizace projektu, hodnocení žádostí je sice objektivní, ale dlouhé a složité.

CÍL

- ❖ Výzkumné šetření, které bylo zaměřeno na názory žadatelů/příjemců s administrací projektů v prostředí evropských fondů.
- ❖ Výsledky šetření budou využity jako podklad pro přípravu nastavení pravidel evropských fondů v programovém období 2021–2027.
- ❖ Konzultace probíhala od června do srpna 2018. Celkově bylo osloveno přes 24 tisíc žadatelů a příjemců a responze byla od více než 3 200 subjektů.

- ❖ Z výzkumného šetření vyplývá, že v souvislosti s hodnocením jednotlivých fází administrace projektů financovaných z evropských fondů převažují spokojení žadatelé/příjemci nad nespokojenými. Současně platí, že s výjimkou procesu vyhlášení a realizace veřejných zakázek je s fázemi administrace spokojena vždy více než polovina subjektů.

CO FUNGUJE

Příjemci jsou spokojeni s informacemi a komunikací s ŘO/ZS.

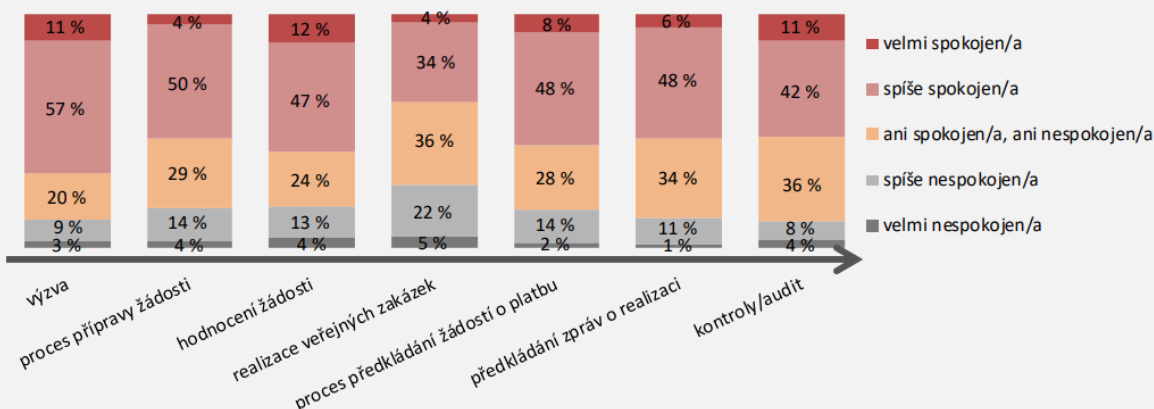
- ❖ 76 % žadatelů/příjemců je spokojeno s komunikací ŘO/ZS ohledně s přípravou žádosti o podporu.
- ❖ 78 % žadatelů/příjemců se domnívá, že výzva obsahovala dostatek informací.
- ❖ 67 % příjemců je spokojeno s komunikací ŘO/ZS při řešení zpráv o realizaci.
- ❖ 79 % příjemců se domnívá, že kontrola byla provedena profesionálně.

PROSTORY PRO ZLEPŠENÍ

Příjemci považují hodnocení projektů za dlouhé a poukazují na složitost a nejednoznačnost pravidel vyhlášení výběrových řízení. Informace uváděné v cost-benefit analýze jsou duplicitní a analýza je spíše složitá.

- ❖ 71 % příjemců se domnívá, že hodnocení žádosti bylo delší, než očekávali, anebo bylo nepřiměřeně dlouhé.
- ❖ 64 % příjemců považuje pravidla vyhlášení veřejných zakázek za složitá.
- ❖ 74 % žadatelů považuje zpracování cost-benefit analýzy za náročné a považuje ji za duplicitní, pro 14 % žadatelů byla CBA užitečná při nastavování parametrů projektu.

CELKOVÁ SPOKOJENOST S JEDNOTLIVÝMI FÁZEMI PROCESU ADMINISTRACE

ZÁVĚRY, VÝSLEDKY

EVALUACE METODICKÉHO PROSTŘEDÍ

Evoluce nikoliv revoluce: v období po roce 2021 je potřeba se více zaměřit na příjemce, zjednodušit a zpřehlednit metodiky a zaměřit se na předávání dobré praxe.

CÍL

- ❖ Zhodnoceno bylo metodické prostředí evropských fondů v Česku v období 2014–2020.
- ❖ Byla identifikována dobrá praxe a problematická místa v nastavení metodického prostředí z pohledu aktérů implementační struktury.
- ❖ Byly získány informace o tom, jaké prvky se osvědčily, a bude vhodné je zachovat a jaké je možné provést úpravy a změny, které by přispěly ke zjednodušení systému, snížení administrativních překážek a zpřehlednění celého systému administrace projektů.

NASTAVENÍ METODICKÉHO PROSTŘEDÍ

Myšlenka jednotného metodického prostředí (JMP) byla přijata, ale JMP je robustní, nepřehledné a zbytečně detailní.

- ❖ Přehlednost metodického prostředí znesnadňuje:
  - rozsah – stovky až tisíce stran metodických pokynů a doporučení,
  - časté změny a aktualizace.
- ❖ Na rozsah metodického prostředí mají negativní dopad zejména nálezy Auditního orgánu. Požadavky jsou často přebírány bez vysvětlení aplikace v praxi.
- ❖ Metodiky nejsou často jasné a uživatelé musí jejich význam dodatečně zjišťovat.
- ❖ Vhodná je celková redukce počtu a objemu pokynů, a to na úrovni JMP i programů.

KOMUNIKACE MEZI SUBJEKTY IMPLEMENTAČNÍ STRUKTURY

Komunikace byla často zmiňována jako problém. Nejde o nedostatek nástrojů a kanálů, ale o jejich funkčnost.

- ❖ Problematický je přenos informací z ŘO na ZS či uvnitř organizací, to může vést k dezinterpretaci informací směrem k žadatelům/příjemcům.
- ❖ Klíčem k řádnému přenosu informací je nastavení alespoň základního mechanismu, např. formou pravidelného newsletteru nebo pravidelných setkání.
- ❖ Neformální komunikace může vést k efektivnějšímu sdílení informací.

MONITOROVACÍ SYSTÉM (MS2014+)

Úmysl, jako u JMP, je správný, ale není spokojenost s provedením.

- ❖ MS2014+ je významně ovlivňován nastavením metodického prostředí.
- ❖ Výhrady jsou především:
  - K robustnosti systému a pomalým odezvám,
  - (částečné) nefunkčnosti některých prvků.
- ❖ ŘO/ZS získaly nedůvěru v systém z důvodu počátečních technických problémů.
- ❖ Problematický je i proces změn:
  - je obtížně sledovatelný a chybí ucelená evidence změn,
  - vzhledem k dlouhým lhůtám na zapracování změn se některé staly neaktuálními.
- ❖ Nízká uživatelská přívětivost zvyšuje administrativní a časovou náročnost pro implementační strukturu i pro žadatele/příjemce.

ZÁVĚRY, VÝSLEDKY

Metodické prostředí by mělo být více založeno na doporučeních a poskytování návodů a příkladech dobré a špatné praxe.

- ❖ Doporučuje se redukovat počet a objem metodických pokynů, a to:
  - na úrovni JMP
  - i v metodickém prostředí programů.
- ❖ Zacílení metodické pomoci na užší okruh témat a tím podpořit větší diskuzi a předání dobré praxe, pořádání vzdělávacích workshopů.
- ❖ Větší odborná podpora MMR v průřezových a problematických tématech.

KOMUNIKACE MEZI SUBJEKTY IMPLEMENTAČNÍ STRUKTURY

Důležitá je podpora neformální komunikace mezi subjekty, posílení interaktivní diskuze a zaměření se na sdílení dobré praxe.

- ❖ Doporučení pro efektivnější komunikaci:
  - více neformálních setkávání,
  - společná zasedání orientovaná více na neformální program,
  - výměna zkušeností formou stáží.
- ❖ Pracovní skupiny:
  - racionalizace počtu pracovních skupin,
  - revize jejich tematického zaměření,
  - zvolení vhodného formátu pracovních skupin (interaktivní diskuze),
  - sdílení dokumentů a informací (sharepoint apod.),
  - nastavení mechanismu na přenos informací v rámci ŘO a ZS.
- ❖ Větší výměna zkušeností mezi auditním orgánem a dalšími subjekty implementační struktury:
  - snaha o nalezení shody v interpretaci nastavených pravidel.

MONITOROVACÍ SYSTÉM (MS2014+)

Je potřeba zajistit větší stabilitu systému, zlepšit orientaci uživatele v aplikaci a zrychlit odezvy.

- ❖ Zlepšit komunikaci ohledně změn v systému a požadavků na úpravu.
- ❖ Zajistit funkčnost v základním rozhraní systému pro všechny programy:
  - dostupnost a spolehlivost dat,
  - propojení s dalšími systémy,
  - základní kontrola vkládaného obsahu.
- ❖ Systém by měl být více otevřen svým uživatelům tak, aby byli schopni lépe a efektivněji vytěžovat data.
- ❖ Co nejdříve připravit technické řešení monitorovacího systému (v souladu s pravidly) pro období 2021+.

EVALUACE FINANČNÍCH NÁSTROJŮ

Je důležité vytvoření vstřícného a podpůrného prostředí pro větší úlohu finančních nástrojů po roce 2021, je potřeba zjednodušení a sjednocení a je nutné zaměřit se na lepší propagaci.

CÍL

- ❖ Cílem studie bylo získat přehled o oblastech (sektorech), příjemcích a aktivitách, kde je vhodné implementovat finanční nástroje (FN).
- ❖ Výstupy studie zároveň ukázaly, za jakých podmínek jsou příjemci ochotni žádat o podporu formou finančních nástrojů. Přehled bude sloužit pro účely nastavování budoucího období.

- ❖ Současný stav implementace FN v Česku i v EU je značně roztržštěný. Existuje 40 typů.
- ❖ V Česku je nedostatečná propagace FN.
- ❖ V Česku je silně **zakořeněná dotační závislost** příjemců a nechtějí využívat alternativní způsoby financování, a to zejména v situaci, kdy je administrativní náročnost využití FN téměř totožná s dotačním financováním (alespoň ve vnímání žadatelů).
- ❖ V dalším období musí dojít ke **zjednodušení využitelnosti FN** po procesní stránce, zlepšení propagace a zvýšení tlaku na konsolidaci nástrojů a využívání fungujících FN.
- ❖ Nemělo by docházet k vytváření dalších FN nebo fondů podporujících stejnou oblast nebo aktivitu. Viz např. oblast energetických úspor aktuálně rozmělněnou mezi 4 operační programy, kde se u všech připravuje nebo implementuje samostatný FN.
- ❖ Je nezbytné nastavit FN tak, aby **nevytěšňovaly komerční financování**, ale naopak přispívaly k aktivizaci dalších zdrojů použitelných k financování projektů / investic.

ZÁVĚRY, VÝSLEDKY

DOPORUČENÍ

NASTAVENÍ FN

- ❖ Finanční nástroje by oproti dotačním výzvám měly být uživatelsky více přívětivé a pro příjemce téměř nerozeznatelné od komerčních produktů.
- ❖ Potenciální koneční příjemci musí být srozuměni s faktem, že stát chce touto formou podpořit vybrané aktivity a oblasti.
- ❖ Nesmí docházet ke změnám podmínek pro využití návratné podpory.

PROPAGACE FN

- ❖ Zvýšit propagaci na všech úrovních.
- ❖ Nabídka komunikačních kanálů o možnostech FN musí být obsáhlejší:
  - např. vlastní specializovaný web, sociální sítě, kontextová reklama, direct mailing i spolupráce s asociacemi, poradenskými společnostmi a zájmovými sdruženími.
- ❖ Doporučuje se **zacílení** na jednotlivé skupiny potenciálních příjemců a jejich nasměrování k hlavnímu informačnímu zdroji.

ARCHITEKTURA FN

- ❖ Více sjednotit a zpřehlednit strukturu poskytovatelů / správců FN.
- ❖ Není nutné mít pro každou oblast samostatný nástroj se správcem.
- ❖ Možnost zavedení implementační architektury s fondem fondů – resp. sjednocení poskytování FN tak, aby nebyly primárně jednodruhové, ale umožňovaly kombinaci nebo výběr dle specifické potřeby konečného příjemce.
- ❖ Kapitálové FN – klíčový typ pro dosažení progresu ve využívání FN.
- ❖ Podpora budování kapacity a přenos znalostí mezi jednotlivými resorty.

2. CO VÍME O DOPADECH

Tato kapitola poskytuje informace o tom, co se na základě finančních prostředků poskytnutých z evropských fondů povedlo realizovat. Vysvětluje, jaké přínosy mají evropské fondy pro Českou republiku, a uvádí efekty podpořených intervencí spolu s příklady konkrétních dosažených výsledků.

VÝSLEDKY EVALUACÍ V TÉTO KAPITOLE:

ANALÝZA DOPADU ESIF NA ČR A REGIONY

- ❖ Díky evropským fondům roste HDP Česka i regionů.

MAKROMODELOVÁNÍ PŘÍSPĚVKU ESIF

- ❖ Největší krátkodobé dopady mají investice do dopravní infrastruktury, největší dlouhodobé dopady zase investice do lidských zdrojů.

ANALÝZA VEŘEJNÝCH VÝDAJŮ A FONDŮ EU V LETECH 2007–2015

- ❖ Evropské fondy hrají velkou roli v investicích v Česku, nejvíce v oblasti průmyslu.

ZMAPOVÁNÍ A SYNTÉZA POZNATKŮ O VÝSLEDKÁCH A PŘÍNOSECH EU FONDŮ V OBDOBÍ 2007–2013

- ❖ Evropské fondy zvýšily kvalitu života v Česku v mnoha oblastech.

EX-POST EVALUACE V OBLASTI VÝZKUMU A VÝVOJE

- ❖ Díky evropským fondům se mohou výzkumné organizace lépe zapojit do mezinárodních projektů.

EX-POST EVALUACE V OBLASTI PODNIKOVÉHO VÝZKUMU A INOVACÍ

- ❖ Díky evropským fondům došlo ke zvýšení technologického rozvoje v Česku a k větší spolupráci mezi firmami a vysokými školami.

EX-POST EVALUACE V OBLASTI NAKLÁDÁNÍ S ODPADY

- ❖ Díky evropským fondům došlo k omezování skládkování.

EX-POST EVALUACE V OBLASTI ENERGETICKÝCH ÚSPOR

- ❖ Díky evropským fondům došlo ke snížení energetické náročnosti české ekonomiky a snížení negativních dopadů na životní prostředí.

ANALÝZA DOPADU ESIF NA ČR A REGIONY

Díky evropským fondům roste HDP Česka i regionů.

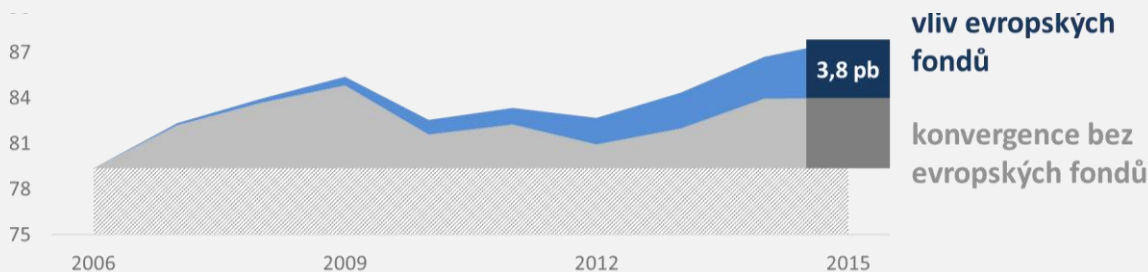
CÍL

- ❖ Vyhodnocení dopadů ESI fondů na HDP ČR a regionů.
- ❖ Analýza ukazuje, jak evropské fondy pomáhají rozvoji v Česku z makroekonomického pohledu, a nastiňuje vývoj z pohledu regionů.

ESI fondy mají pozitivní vliv na ekonomiku ČR.

- ❖ **V roce 2015 bylo v ČR HDP o 3,8 % vyšší díky ESIF** (oproti roku 2006, resp. než by bylo bez politiky soudržnosti).
- ❖ **Reálné mzdy v ČR by byly bez této politiky o 3 % nižší a míra zaměstnanosti by byla nižší o 2 %.**

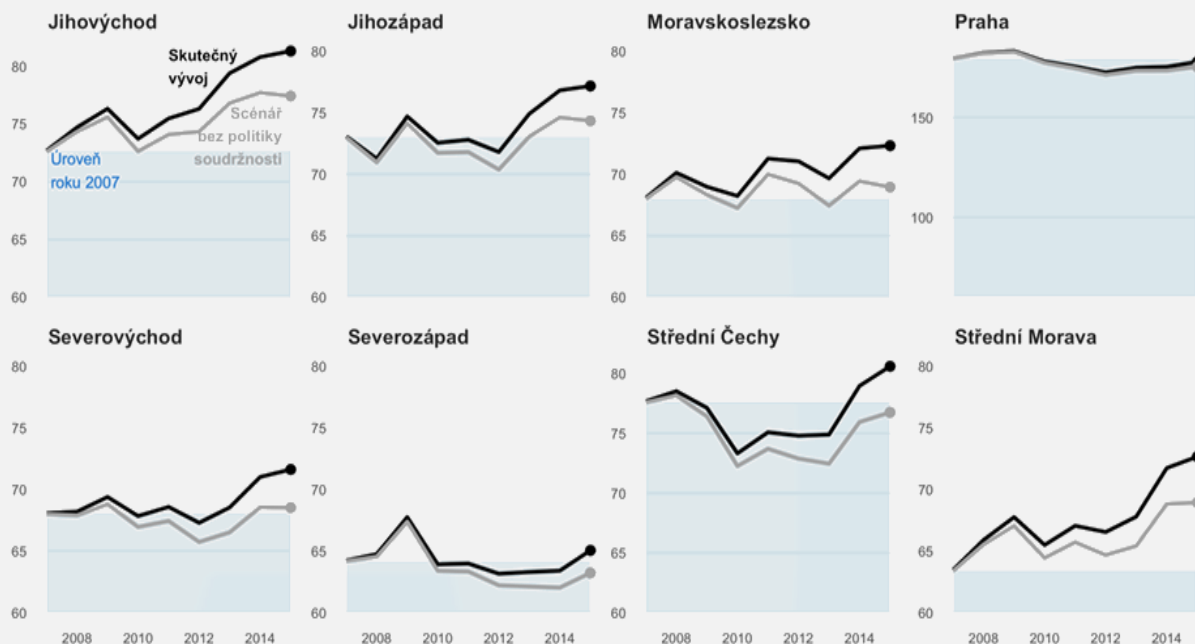

ZÁVĚRY,
VÝSLEDKY

Konvergence regionů ČR díky ESIF.

- ❖ Díky prostředkům z evropských fondů **všechny regiony ekonomicky rostly**.
- ❖ Dva české regiony – Střední Čechy a Severozápad – by se bez politiky soudržnosti nepřiblížily k průměrné úrovni HDP EU.

MAKROMODELOVÁNÍ PŘÍSPĚVKU EVROPSKÝCH FONDŮ

Největší krátkodobé dopady mají investice do dopravní infrastruktury, největší dlouhodobé dopady zase investice do lidských zdrojů.

CÍL

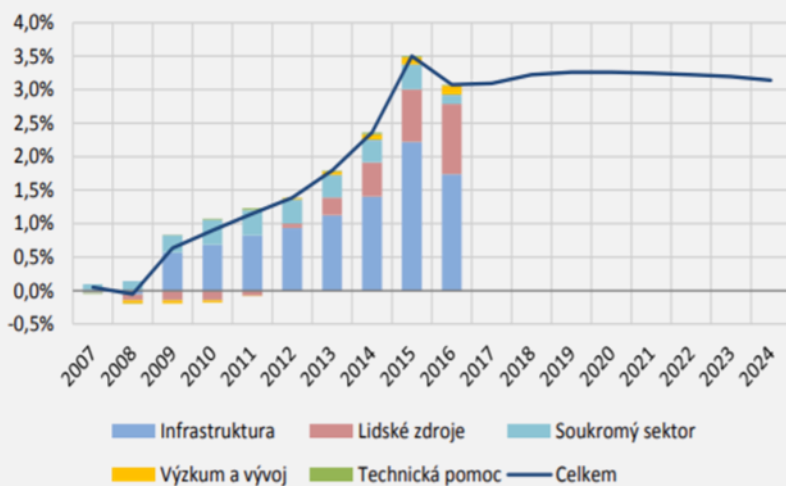
- ❖ Studie přináší hodnocení dopadů evropských fondů v hlavních tematických oblastech a v regionech na vývoj HDP Česka v letech 2007–2016.
- ❖ Analýza řešena pomocí makroekonomických modelů, které simulují vývoj ekonomiky Česka bez vlivu evropských fondů.

- ❖ V období 2004–2015 byly v Česku proplaceny projekty za zhruba 939 mld. Kč, z čehož přibližně 20 % tvořily národní veřejné zdroje.
- ❖ Evropské fondy mají kladný vliv na výši HDP Česka, zejména v dlouhodobém horizontu. Dopad na HDP byl největší v roce 2015, kdy došlo k růstu (a to oproti roku 2007) o 3,5 %.

ZÁVĚRY, VÝSLEDKY

Dopad ESIF na HDP (rozdíl oproti výchozímu stavu v roce 2007)

Dynamika dopadů jednotlivých okruhů intervencí / témat na HDP:

Infrastruktura

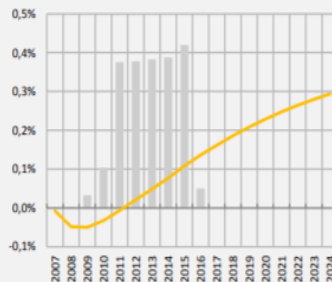
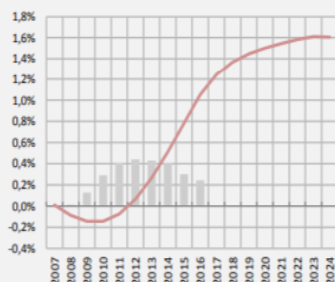
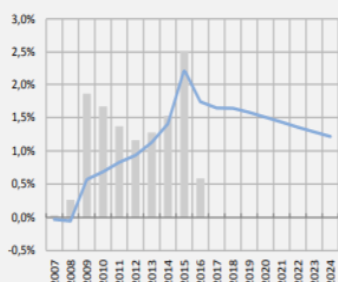
- ❖ Největší krátkodobý dopad na HDP.
- ❖ HDP zpočátku významně roste, postupně se však snižuje.

Lidské zdroje

- ❖ Dlouhodobě mají největší dopad na HDP.
- ❖ Dopad je dokonce ze začátku záporný, pak se ale projeví multiplikační efekt a HDP roste.

Výzkum a vývoj

- ❖ Největší zpoždění dopadu na HDP.
- ❖ Vzhledem k dlouhodobému charakteru aktivit a projektů není tento vývoj nijak překvapující.

Zdroj: ČNB, Ministerstvo pro místní rozvoj, model QUEST III R&D, vlastní počty.

ANALÝZA VEŘEJNÝCH VÝDAJŮ A FONDŮ EU V LETECH 2007–2015

Evropské fondy hrají velkou roli v investicích v Česku, nejvíce v oblasti průmyslu.

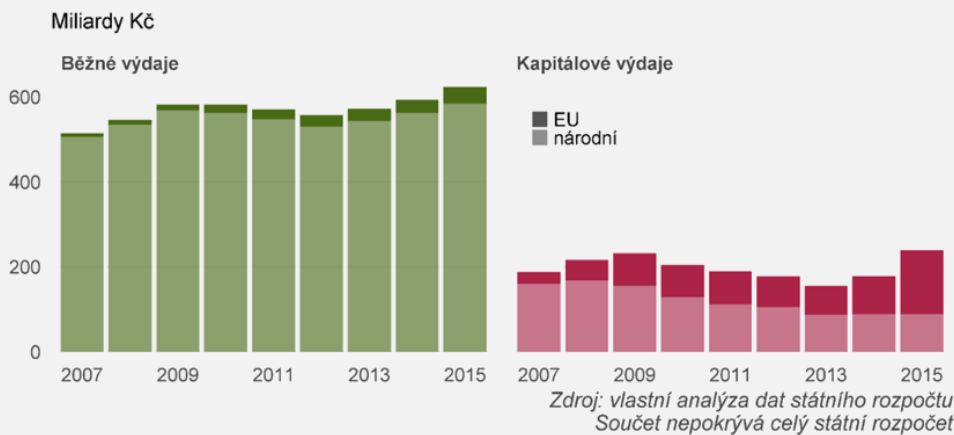
CÍL

- ❖ Zmapovali jsme, jak finanční prostředky poskytnuté z rozpočtu EU vstupují do veřejných výdajů v Česku.
- ❖ Zjistili jsme, která odvětví jsou silně závislá na prostředcích z evropských fondů.

Celkové výdaje národní a z EU (2007–2015)

- ❖ **Velká role fondů EU v investicích** – mezi roky 2007 a 2015 došlo k růstu podílu fondů EU v rámci investic (kapitálových výdajů) z 15 % na 63 % (z 28 na 150 mld. Kč).

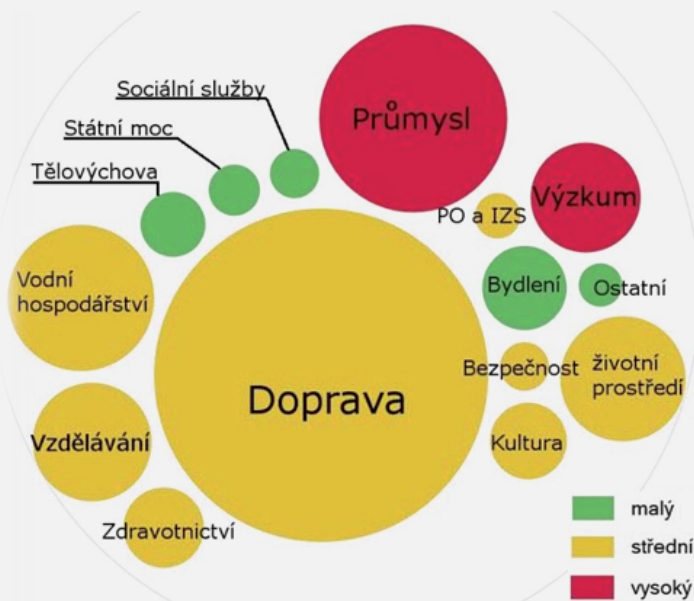

ZÁVĚRY,
VÝSLEDKY

Závislost investic na zdrojích z ESI fondů:

- ❖ „Průmysl, stavebnictví, obchod a služby“ jsou financovány z 93 % z fondů EU.
  - Další velká závislost je v oblastech: „Podpora podnikání a inovací“, „Opatření ke zvýšení konkurenceschopnosti průmyslových odvětví“ a „Výzkum a vývoj v průmyslu (kromě paliv a energetiky)“.
- ❖ **Bez fondů EU by buď žádné investice do těchto oblastí neproudily**, nebo by bylo nutné tyto oblasti saturovat zdroji odjinud.
- ❖ Vysvětlení grafu: podíl ESI fondů na výdajích v dané oblasti: zelená barva – do 25 %; oranžová barva – 25–50 %; červená barva – více než 50 %.

SYNTÉZA POZNATKŮ O VÝSLEDKÁCH A PŘÍNOSECH EU FONDŮ 2007–2013

Evropské fondy zvýšily kvalitu života v Česku v mnoha oblastech.

CÍL

- ❖ Shrnutí hlavních zjištění z dopadových evaluací z období 2007–2013.
- ❖ V období 2007–2013 bylo vytvořeno více než 500 evaluací, z toho se dopadů/výsledků a vyhodnocení indikátorů týkalo 141 zpráv. Tyto zprávy pak vstoupily jako zdroj informací do souhrnné zprávy.

ZAMĚSTNANOST

- ❖ **Došlo k nárůstu zaměstnanosti u středních a velkých firem a u žen s dětmi (zvýšil se příjem podpořených matek, průměrný příjem před zapojením do projektu byl 10 927 Kč, průměrný příjem v průběhu implementace byl 15 318 Kč).**
- ❖ **Vzrostla zaměstnanost osob ohrožených na trhu práce (začlenění podpořené osoby na trhu práce v 63,5 % případů rok po skončení projektu) a celkově se zvýšila kvalifikace zaměstnanců a konkurenceschopnost firem.**

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

- ❖ Zvýšení kvality vod
  - **Došlo ke snížení koncentrace fosforu** (o 8 % v letech 2007-2014 v povodí Vltavy) **a fosforečnanů** (o 11,5 % v letech 2007-2014 v povodí Vltavy) ve sledovaných oblastech díky výstavbě čistíren odpadních vod.
- ❖ Environmentální vzdělávání
  - pozitivní vliv na jeho stabilizaci, zvýšení kvality služeb.

CESTOVNÍ RUCH

- ❖ **Zvýšení atraktivity turistických cílů regionů, zvýšení kvality a kapacity služeb, vytvoření pracovních míst v cestovním ruchu a rekonstrukce památek.**

VZDĚLÁVÁNÍ

- ❖ Počáteční vzdělávání
  - Došlo ke **zlepšení rozvoje klíčových kompetencí žáků** (potvrzuje 86 % respondentů), tj. informační a komunikační dovednosti, jazyky a přírodní vědy, větší inkluze, multikulturní výchova, nové výukové materiály a posílení vzdělávání pedagogů.
- ❖ Terciální vzdělávání, VaV
  - Došlo k vyšší diverzifikaci systému VŠ, ke **zvýšení kvality výuky** (potvrzuje 51 % dotázaných realizátorů projektů) **a uplatnitelnosti absolventů na trhu práce** (potvrzuje 63 % dotázaných realizátorů projektů). Intervence dále pomohly s udržením expertních týmů a jejich motivací ve vědeckých institucích a k popularizaci VaV.
- ❖ Další vzdělávání
  - Zlepšila se dostupnost tohoto typu vzdělávání, rozšířila se nabídka pro cílové skupiny a posílila se motivace služby využít.
- ❖ Systémový rámec
  - Došlo k **zavedení nových forem a metod výuky** do počátečního vzdělávání, lepší provázanost SŠ a VŠ, podpora vzdělávání a rozvoje pedagogů, zavedení systémů vnitřních kontrol a hodnocení kvality VŠ a zvýšení kvality jejich výuky.

ZÁVĚRY,
VÝSLEDKY

DOPRAVA

- ❖ **Železniční doprava**
  - **Zvýšil se zájem o cestování vlakem** (trať Benešov – Strančice, zkrácení doby dojezdovosti rychlíku z Benešova do Prahy na 40 min – rok 2015).
  - **Zvýšil se počet cestujících** (trať Lysá – Milovice, zvýšení z 13 tis. cestujících v roce 2006 na téměř 27 tis. v roce 2014).
  - **Zlepšila se dopravní bezpečnost** (uzel Břeclav, zvýšení traťové rychlosti v obvodu stanice z původních 40 km/h na 120 km/h, což zakládá zkrácení jízdních dob každého vlaku až o 2 minuty).
  - **Došlo ke zkrácení jízdních dob** (trať Planá – Stříbro, zvýšení rychlosti z 90 km/h na 100 km/h a tím měřitelné zkrácení o 3 minuty).
- ❖ **Silniční doprava**
  - **Díky obchvatu ubyla doprava v obcích** (Moravské Budějovice – převedení 66,3 % celkové dopravy na obchvat, z toho 66,5 % dopravy těžkými vozidly, Česká Bělá – převedení 84,9 % celkové dopravy na obchvat, z toho 76,1 % dopravy těžkými vozidly).

VEŘEJNÁ SPRÁVA

- ❖ Zvýšení kvalifikace zaměstnanců, zavedení systémového přístupu k rozvoji lidských zdrojů, **zavedení systému / lepší řízení kvality a vyšší transparentnost a otevřenost veřejné správy.**

PODNIKÁNÍ A INOVACE

- ❖ Došlo ke zvýšení rozmanitosti produkce (celková produkce podpořených podniků vzrostla o 24 % – první měření proběhlo v roce před implementací projektu, druhé v roce 2013), výrobní kapacity (zvýšení o 25 %), kvality výroby (61 % oslovených podniků), efektivity produkce (průměrná úspora času dosáhla u podpořených projektů 22 %), konkurenceschopnosti (61 % podniků uvedlo, že se jim podařilo získat konkurenční výhodu, 48 % podniků uvedlo, že se jim konkurenceschopnost podařilo zajistit pomocí snížení cen výrobků a služeb, 77 % podniků uvedlo důvod pro zvýšení konkurenceschopnosti (zvýšení kvality nabízených produktů a snížení fluktuace zaměstnanců (u 43 % firem v programu Inovace, u 89 % firem v programu Potenciál).
- ❖ Kladný byl dopad na zavádění nových technologií (zavedeno bylo 770 nových technologií – jednalo se o cca 25 % veškerých technologií podpořených podniků) a na zvýšení podílu na trhu a objemu výroby (i v období krize, objem výroby byl v roce 2010 vyšší o 24 % oproti roku před realizací projektů).

VÝZKUM A VÝVOJ

- ❖ Vyšší zájem studentů o přírodní a technické obory a zvýšení návštěvnosti science center a jejich vzdělávacích programů.

EX-POST EVALUACE V OBLASTI VÝZKUMU A VÝVOJE

Díky evropským fondům se mohou výzkumné organizace zapojit do mezinárodních projektů.

CÍL

- ❖ Cílem evaluace bylo zjistit a ověřit pravděpodobné efekty evropských fondů v oblasti výzkumu a vývoje, konkrétně podpory vzniku a rozvoje center excelence a regionálních výzkumných center, a vyhodnotit přínosy pro výzkumný a vývojový potenciál ČR.
- ❖ Na území ČR (mimo hl. m. Prahu) byl podpořen vznik 48 center (8 center excelence a 40 regionálních center).

Došlo k modernizaci a rozšíření kapacit výzkumných institucí. Nová infrastruktura vede k zapojení do mezinárodních projektů. Progresivnější přístup při naplňování vizí vědecko-výzkumných center.

ZÁVĚRY, VÝSLEDKY

CELKOVÉ ZHODNOCENÍ

- ❖ Došlo k modernizaci a rozšíření kapacit výzkumných institucí (tím se podařilo přilákat zahraniční vědce a pracovníky, celkem jde o 10 % všech výzkumných pracovníků v Česku, z toho je až 50% podíl zahraničních pracovníků).
- ❖ Byla podpořena pracoviště s vyšším potenciálem.
- ❖ Infrastruktura umožňuje zapojení do mezinárodních projektů (celkem 20 mezinárodních projektů ze 44 projektů bylo či je realizováno přímo v rámci některého centra OP VaVpI).
- ❖ Podpořená centra vykazují progresivnější přístup při naplňování svých vizí. Naplňování vlastní vize je ovlivněno mírou autonomie centra.
- ❖ Podporu VaV z ESIF není možné oddělovat od celkového systému financování VaV.
- ❖ Představa, že „centra by si na sebe měla vydělat“, neplatí.

CO SE OSVĚDČILO

- ❖ Zajištění moderního vybavení a aktivní propagace centra.
- ❖ Pravidelné hodnocení výzkumných týmů vede k vyšší výkonnosti centra.
- ❖ Administrativní podpora vědeckým pracovníkům.

IDENTIFIKOVANÉ PŘEKÁŽKY

- ❖ Nejistota ohledně budoucího financování center.
- ❖ Nízká kapacita back office (administrativní podpora).
- ❖ Zaměstnávání zahraničních vědců (byrokratické, finanční a kulturní překážky).
- ❖ Systém financování VaV v ČR nemotivuje vědce ke spolupráci s praxí.
- ❖ Regionální centra pod VŠ nejsou adekvátně hodnocena.
- ❖ Pravidla veřejné podpory limitují rozsah smluvního výzkumu.

DOPORUČENÍ

- ❖ Důkladnější provázání intervencí s ohledem na nastavení systému VaV.
- ❖ Koncentrace kapacit a konsolidace výzkumných týmů.
- ❖ Pokračování podpory spolupráce s aplikační sférou a mezinárodní spolupráce.
- ❖ Pokračování vícecílového financování nastaveného v období 2014–2020.
- ❖ Podpora nových a modernizace stávajících výzkumných kapacit.

EX-POST EVALUACE V OBLASTI PODNIKOVÉHO VAV A INOVACÍ

Díky evropským fondům došlo ke zvýšení technologického rozvoje v Česku a k větší spolupráci mezi firmami a vysokými školami.

CÍL

- ❖ Cílem evaluace bylo zjistit a ověřit pravděpodobné efekty evropských fondů, konkrétně programů Potenciál a Prosperita (Operačního programu Podnikání a inovace) v oblasti podnikového výzkumu, vývoje a inovací.
- ❖ Byly zjišťovány efekty na růst řady veličin v podpořených firmách a posouzení vlivu dopadu těchto programů.

Došlo ke zvýšení zájmu o inkubaci/zasídlení do inkubátorů a vědeckotechnických parků. Podařilo se: 1. zvýšit technologický rozvoj, tedy vývoj dalších produktů/služeb a 2. zlepšit spolupráce firem s vysokými školami či výzkumnými subjekty.

ZÁVĚRY, VÝSLEDKY

PROGRAM POTENCIÁL

- ❖ Výsledkem byl růst přidané hodnoty (o cca 33 %) v podpořených podnicích.
- ❖ Výsledkem byl růst produktivity práce (o cca 18 %) v podpořených podnicích.
- ❖ Došlo ke zvýšení technologické úrovně vybavení firem (69 % dotazovaných firem).
- ❖ Došlo k rozšíření a vytvoření nových výzkumně inovačních kapacit firem (49 % dotazovaných firem).
- ❖ Rozšířeno bylo portfolio nabízených produktů a vyvinuty byly nové výrobky nebo zavedeny nové služby (72 % podniků uvedlo, že díky podpoře vyvinuly alespoň jeden nový produkt).
- ❖ Zvýšila se míra spolupráce s externími vědeckými pracovníky (30 % firem při realizaci projektu spolupracovalo s větším počtem externích vědeckých pracovníků, než bylo obvyklé).
- ❖ Oblast průmyslového výzkumu a vývoje je i nadále vhodné podporovat.

PROGRAM PROSPERITA

- ❖ Nebyl prokázán žádný vliv podpory, resp. inkubace firem, na finanční ukazatele.
- ❖ U podnikatelských inkubátorů (PI) a vědeckotechnických parků (VTP) došlo ke zlepšení spolupráce univerzit a výzkumných institucí s podnikovou sférou (7 z 9 PI a VTP).
- ❖ Došlo k rozvoji inovační infrastruktury pro výzkum a vývoj (5 z 9 PI a VTP).
- ❖ PI/VTP jsou nejčastěji financovány kombinací vlastních zdrojů a dotace.
- ❖ Překážka: pro efektivní vyhodnocení tohoto typu intervencí však nejsou k dispozici dostatečná data.
- ❖ Bude třeba zavést způsob měření pokroku a vykazování podkladových dat pro jejich vyhodnocování.

DOPORUČENÍ

- ❖ Podporovat v dalším období výzkumné, vývojové a inovační aktivity.
- ❖ Zajistit průběžný sběr dat k realizovaným intervencím.
- ❖ Zahájit kroky k zajištění dostupnosti relevantních dat.
- ❖ Provázat monitorovací indikátory s cílem intervencí.
- ❖ Snížit transakční náklady žadatelů s žádostí, zvýšit jejich informovanost.

EX-POST EVALUACE V OBLASTI NAKLÁDÁNÍ S ODPADY

Díky evropským fondům došlo k omezování skládkování.

CÍL

- ❖ Cílem evaluace bylo zjistit a ověřit pravděpodobné efekty evropských fondů na oblast nakládání s odpady.
- ❖ Vyhodnocení bylo zaměřeno na příspěvek intervencí ke změně produkce odpadů. Posouzen byl vývoj v oblasti nakládání s komunálními odpady, a zda došlo ke snížení množství využití biologicky rozložitelného komunálního odpadu ukládaného na skládky.

Vzrostla kapacita zařízení pro nakládání s odpady a systému separace a svozu odpadu. Došlo ke zvýšení odděleného sběru odpadů, ke zvýšení materiálového využití odpadu a k omezení skládkování.

OBECNÉ ZÁVĚRY

- ❖ V oblasti podpory Zkvalitnění nakládání s odpady bylo podpořeno přes 4 tisíce projektů.
- ❖ Celková kapacita zařízení pro nakládání s odpady vzrostla na 10 471 043 t/rok.
- ❖ Kapacita systému separace a svozu odpadu vzrostla na 1 617 518 t/rok.
- ❖ Podporované projekty přispěly zejména ke zvýšení odděleného sběru odpadů, ke zvýšení materiálového využití odpadu a k omezení skládkování.
- ❖ Testování vlivu dotace na produkci odpadů prokázalo, že účast v dotačním programu je u všech sledovaných druhů odpadu statisticky významná a část změny produkce jednotlivých druhů odpadu lze přičíst působení dotačního programu.
- ❖ Největší míra závislosti mezi účastí v programu a změnou produkce byla zaznamenána u produkce biologicky rozložitelných komunálních odpadů, tedy žádoucím zvýšením produkce těchto odpadů respektive využitelné komodity.

PŘÍKLADY VÝSTUPŮ, VÝSLEDKŮ A DOPADŮ

- ❖ Sběrné dvory – snížilo se množství směsného komunálního odpadu a navýšila se kapacita sběrných dvorů.
- ❖ Pořizeny byly nádoby/kontejnery na separovaný odpad, zvýšila kapacita sběrného dvora.
- ❖ Kompostárny, kompostéry – zvýšilo se množství složky separovaného odpadu.
- ❖ Pořizeny byly technologie na zpracování odpadů namísto jejich předání.
- ❖ Pořízena byla svozová technika či manipulační stroje.

DOPORUČENÍ

- ❖ Pokračovat v podpoře odpadového hospodářství při takovém nastavení cílů intervencí, aby tyto jednoznačně odpovídaly potřebám a poptávce, a to na základě vyhodnocení očekávaných důsledků vývoje legislativního prostředí a při odpovídajícím respektování cílů Plánu odpadového hospodářství (ne je využít jako deklarativní výčet cílů).
- ❖ Při nastavování intervencí důsledně aplikovat metodu teorie změny a v modelu teorie změny správně definovat kauzality.
- ❖ Při nastavování intervencí provést analýzu absorpční kapacity (potřeb).
- ❖ Zvážit efektivitu úspěšnosti intervencí v menších obcích.
- ❖ Ustálit legislativní a metodické prostředí, sjednotit systém ohlašování údajů o produkci odpadů pro MŽP a ČSÚ, provádět důslednou kontrolu dat v evidenci odpadů a pokračovat ve vzdělávání pracovníků odpovědných za agendu odpadového hospodářství.

ZÁVĚRY,
VÝSLEDKY

EX-POST EVALUACE V OBLASTI ENERGETICKÝCH ÚSPOR

Díky evropským fondům došlo ke snížení energetické náročnosti české ekonomiky a snížení negativních dopadů na životní prostředí.

CÍL

- ❖ Cílem evaluace bylo zjistit a ověřit pravděpodobné efekty evropských fondů na oblast energetických úspor v rámci OP Životní prostředí a OP Podnikání a inovace.
- ❖ Vyhodnocení bylo zaměřeno na příspěvek intervencí ke snížení energetické náročnosti.

Došlo ke snížení energetické náročnosti na vytápění budov ve veřejném sektoru a ke snížení relativní energetické náročnosti české ekonomiky (dosažené snížením ztrát při výrobních procesech a vytápěním budov).

- ❖ Intervence se postaraly o cca 4,1 PJ uspořené energie ročně, hodnota představuje důležitý příspěvek v naplňování strategických cílů v oblasti snižování energetické spotřeby – celková výše úspor má být 51,10 PJ k roku 2020.

OPERAČNÍ PROGRAM ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

- ❖ Bylo podpořeno téměř 5,5 tis. projektů.
- ❖ Vykazovaná roční úspora energie 3,4 PJ/rok.
  - Výsledek vysoce přesáhl předpokládaný efekt intervence ve výši 2 PJ/rok.
- ❖ Dosažené snížení energetických ztrát vede k hospodárnějšímu nakládání s energetickými zdroji ve veřejném sektoru a umožňuje nasazení environmentálně příznivějších způsobů vytápění objektů.
- ❖ Bez dotační intervence by k realizaci projektů zaměřených na úspory energie ve většině případů vůbec nedošlo, nebo by byly realizovány ve významně menší míře.

OPERAČNÍ PROGRAM PODNIKÁNÍ A INOVACE

- ❖ V rámci programu EKO-ENERGIE bylo podpořeno celkem 953 projektů.
- ❖ Projekty přispěly k roční úspoře energie ve výši 13,7 PJ/rok.
  - Došlo tak k překonání cíle, který si program stanovil, o více než 24 %.
- ❖ Dotační podpora umožnila podpořeným podnikům plánované aktivity koncentrovat do jednoho projektu bez nutnosti je rozdělovat do delšího časového horizontu.
- ❖ Díky dotační podpoře došlo k výraznému urychlení aktivit, které podnikatelské subjekty plánovaly realizovat, a úspora energie tak mohla být v uvedeném období významně vyšší, než by byla bez existence dotace.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÉ VÝSLEDKY

- ❖ Došlo ke zvýšení uživatelského komfortu uživatelů budov.
- ❖ Zlepšila se vizuální prezentace podniku.

DOPORUČENÍ

- ❖ Pokračovat v podobném zaměření programů, tj. v podpoře úspor energie ve veřejném i podnikatelském sektoru.
- ❖ Udržet variabilitu podporovaných aktivit s přímou návazností na úspory energie.
- ❖ Využívat efektivní sadu doplňkových indikátorů pro hodnocení projektu zajišťující validní evaluaci projektů.
- ❖ Nadále využívat kompletní elektronizaci žádostí.

ZÁVĚRY, VÝSLEDKY

3. CO VÍME O PROCESECH

Tato kapitola se věnuje nejdůležitějším zjištěním z procesních evaluací, které měly za cíl vyhodnotit metodické prostředí jak na úrovni jednotného metodického prostředí, tak na úrovni metodických prostředí jednotlivých řídicích orgánů (ŘO). Čtenář se může dozvědět, co bylo nastaveno efektivně, ale také, kde je ještě prostor pro zefektivnění implementace a snížení administrativní zátěže.

VÝSLEDKY EVALUACÍ V TÉTO KAPITOLE:

EVALUACE PLATFORMEM PRO PŘÍPRAVU VÝZEV

- ❖ Díky platformám došlo ke zlepšení partnerské spolupráce.

EVALUACE SYNERGIÍ A KOMPLEMENTARIT

- ❖ Metodické uchopení synergií a komplementarit nebylo ŘO přijato. Nicméně ŘO chtějí koordinaci ze strany MMR-NOK u takto složitých témat.

EVALUACE ZAMĚŘENÉ NA TÉMA KORUPCE

- ❖ Evropské fondy jsou z hlediska korupce hodnoceny lépe než ostatní oblasti veřejné správy.

INDIKÁTORY SPOKOJENOSTI ZA ROK 2018

- ❖ Spokojenost s monitorovacím systémem roste.

HODNOCENÍ PROCESŮ A LHŮT V PROGRAMECH A METODICKÉM PROSTŘEDÍ

- ❖ Nejrychleji proplácí žádosti o platbu OP Doprava, nejdéle naopak OP Výzkum, vývoj a vzdělávání a OP Praha - Pól růstu.

EVALUACE PLATFORMEM PRO PŘÍPRAVU VÝZEV

Díky platformám došlo ke zlepšení partnerské spolupráce.

CÍL

- ❖ Zhodnotili jsme fungování platformem (pracovních skupin a obdobných setkání) pro přípravu výzev ESI fondů v ČR v období 2014–2020.
- ❖ Identifikovali jsme slabá a silná místa v naplňování partnerského principu.
- ❖ Máme informace o účelu a přístupech k platformám pro přípravu výzev.

Partnerská spolupráce se zlepšila, a to i díky platformám pro přípravu výzev. Nejdůležitější je možnost diskuse a otevřenost pro diskusi. Nicméně uchopení platformem v metodickém prostředí je řídicími orgány kritizováno. MMR-NOK je vnímán spíše jako kontrolor.

ZÁVĚRY,
VÝSLEDKY

SHRNUTÍ VÝSLEDKŮ

- ❖ ŘO přistupují k platformám pro přípravu výzev různě, vždy však s partnery nějakým způsobem komunikují, ať už jde o platformy vymezené v rámci jednotného metodického prostředí (JMP), pracovní týmy či bilaterální jednání.
- ❖ Před předložením na platformu komunikují ŘO o výzvách v menších uzavřených skupinách.
- ❖ Partnery je negativně vnímáno, že nadpoloviční většinu členů platformem tvoří zástupci státní správy. Zároveň partneři respektují, že ŘO má mít rozhodující slovo, neboť je za výzvu zodpovědný. Nicméně by uvítali, aby platformy reflektovaly jejich názory.
- ❖ Hlavní smysl platformem spatřují partneři v možnosti promítnout do výzvy zkušenosti z praxe a smysluplné nastavení. Dalším přínosem je networking.
- ❖ Většímu uplatňování principu partnerství brání obecné systémové překážky: např. vysoká fluktuace na ŘO, složitost pravidel, složitě rozdělení odpovědností a kompetencí v rámci systému ESIF.
- ❖ Některé požadavky JMP si odporují (např. požadavek synergií a časová návaznost výzev vs. co nejrychlejší čerpání).
- ❖ V celém systému byla identifikována vzájemná nedůvěra ŘO a NOK, což proces implementace zatěžuje.
- ❖ Smysl metodik není ŘO dostatečně vysvětlován, proto stanovené povinnosti často vnímají jako administrativní zátěž.
- ❖ Pravidla stanovená pro platformy byla napříč JMP často nekonzistentní a v průběhu času se měnila.

DOPORUČENÍ

- ❖ Ponechat platformy stanovené JMP i ty, které jsou nad rámec JMP. Pokračovat v získávání informací od expertů a z terénu.
- ❖ Pro další období stavět na tom, co již funguje, a nevytvářet složité systémy platformem, nové mechanismy a nástroje pro partnerství.
- ❖ Zvážit změnu v zastoupení jednotlivých skupin aktérů na platformách.
- ❖ Realizovat jednání platformem a konzultace návrhů výzev včas, aby byl dostatečný prostor pro diskusi.
- ❖ Řádně komunikovat připomínky k výzvám a jejich vypořádání.
- ❖ Minimalizovat fluktuaci na ŘO, stabilizovat týmy.

EVALUACE SYNERGIÍ A KOMPLEMENTARIT

Metodické uchopení synergií a komplementarit nebylo řídicími orgány přijato. Nicméně řídicí orgány chtějí koordinaci ze strany MMR-NOK u takto složitých témat.

CÍL

- ❖ Posoudili jsme stav implementace synergií a komplementarit, fungování mechanismů koordinace nadefinovaných v Dohodě o partnerství a v operačních programech (OP) a zhodnotili nastavení procesů.
- ❖ Zaměřili jsme se na procesy řízení a monitorování synergických a komplementárních vazeb (S/K vazeb).

SHRNUTÍ VÝSLEDKŮ

- ❖ Vymezení duplicit (překryvů) na počátku období bylo velmi užitečné jak pro ŘO, tak pro MMR-NOK.
- ❖ Jako problematické se ukázalo vydefinování rozdílů S/K v rámci Jednotného metodického prostředí a zavedení „čistě synergických výzev“.
  - Tento krok vedl ke zhoršení spolupráce MMR-NOK s ŘO.
- ❖ **Agenda S/K nebyla ŘO doposud plně přijata** a realizace jakýchkoli opatření je velmi obtížná.
- ❖ Jako **klíčový mechanismus koordinace se ukazuje neformální komunikace** a dále pak **platformy pro přípravu výzev**.
  - Oficiálně definované mechanismy slouží primárně jiným účelům než koordinaci S/K vazeb.
- ❖ **Chybí mechanismus, který by řešil koordinaci velkých/kontroverzních témat**, která se prolínají několika resorty a na jejichž řešení existuje více názorů.
  - Zde i ŘO volaly po koordinaci ze strany MMR-NOK.

ZÁVĚRY, VÝSLEDKY

DOPORUČENÍ

- ❖ Zvážit cíle S/K pro další období (cíle definované pro toto období byly z velké části naplněny).
- ❖ Včas koordinovat vymezení duplicit (překryvů) a vzájemných mantinelů.
- ❖ Uplatňovat různou míru koordinace a reportování vzhledem k povaze vazeb. Upřednostnit koordinaci a reportování tam, kde to je potřebné či kde téma jde napříč vícero resorty.
- ❖ Podpořit přijetí a pochopení tématu ze strany hlavních aktérů.
- ❖ **MMR-NOK by měl hrát roli mediátora v problematických případech** a koordinátora mezi ESIF a komunitárními/národními nástroji.
- ❖ Do dalšího období více zapojit gestory strategií a věcné odbory jako koordinátory evropských fondů s dalšími programy.
- ❖ Zajistit reporting především prostřednictvím neformální komunikace.

EVALUACE ZAMĚŘENÉ NA TÉMA KORUPCE

Evropské fondy jsou z hlediska korupce hodnoceny lépe než ostatní oblasti veřejné správy.

CÍL

Tématu zvyšování transparentnosti a předcházení podvodnému jednání se věnovaly tři evaluace/analýzy:

- ❖ Indikátory spokojenosti: rozšíření o téma korupce (2016) – dotazníkové šetření na vnímání tématu korupce zaměstnanci implementační struktury, žadatelé, členy pracovních skupin a osobami podílejícími se na řízení.
- ❖ Hodnocení Strategie pro boj s podvody a korupcí v rámci fondů SSR 2014–2020 (2018) – Vyhodnocení Strategie v rámci programů a projektů spolufinancovaných EU.
- ❖ Evaluace vnímaného fungování a efektivnosti vybraných nástrojů JMP z hlediska zvyšování transparentnosti v ESIF (2018) – Zpětná vazba k vybraným nástrojům JMP.

INDIKÁTORY SPOKOJENOSTI: ROZŠÍŘENÍ O TÉMA KORUPCE

- ❖ Subjekty, které jsou součástí struktury **ESI fondů, jsou hodnoceny výrazně lépe** z hlediska možnosti přítomnosti korupce **než ostatní oblasti veřejné správy**.
- ❖ **Nejčastěji** se podle respondentů může korupce vyskytovat mezi **externími hodnotiteli, nejméně pak mezi auditory a kontrolory**. Pravděpodobnost **odhalení korupčního jednání** je podle většiny respondentů **malá**.
- ❖ V oblasti veřejných zakázek je nejlépe hodnocena transparentnost procesu jejich zadávání, nejhůře pak důslednost kontrol realizace zakázek.

HODNOCENÍ STRATEGIE PRO BOJ S PODVODY A KORUPCÍ V RÁMCI FONDŮ SSR 2014–2020

- ❖ Opatření uvedená ve Strategii v zásadě pokrývají všechna hlavní rizika identifikovaná u projektů financovaných z ESI fondů. Jde o rizika k výběru a realizaci projektů.
- ❖ Doporučeno bylo zvyšování transparentnosti a sdílení zkušeností s řešením.

EVALUACE VNÍMANÉHO FUNGOVÁNÍ A EFEKTIVNOSTI VYBRANÝCH NÁSTROJŮ JMP Z HLEDISKA ZVYŠOVÁNÍ TRANSPARENTNOSTI V ESIF

- ❖ S myšlenkou vzniku nástrojů (např. databáze hodnotitelů, institut etických kodexů, rozkrývání vlastnické struktury, postupy v případě podezření na nekalé jednání atp.) souhlasí většina respondentů. Rozsah implementace nástrojů napříč ŘO se však liší, což vede k různé míře jejich efektů a také jejich **dopadu na administrativní zátěž**.
- ❖ I přes **problematické uplatňování nástrojů v praxi** má většina analyzovaných nástrojů vliv na transparentnost v procesech implementace pomoci z ESIF.
- ❖ Minimálně u poloviny nástrojů respondenti chápali jiný smysl než snižování rizika podvodů a korupce (tedy než je jejich primární smysl).

ZÁVĚRY, VÝSLEDKY

DOPORUČENÍ

- ❖ Vysvětlovat účel jednotlivých nástrojů.
- ❖ **Sdílet (dobrou) praxi** mezi ŘO/ZS či dalšími relevantními aktéry.
- ❖ Zajistit reporting a sdílení informací hlavně přes neformální komunikaci.

INDIKÁTORY SPOKOJENOSTI

Spokojenost s monitorovacím systémem roste.

CÍL

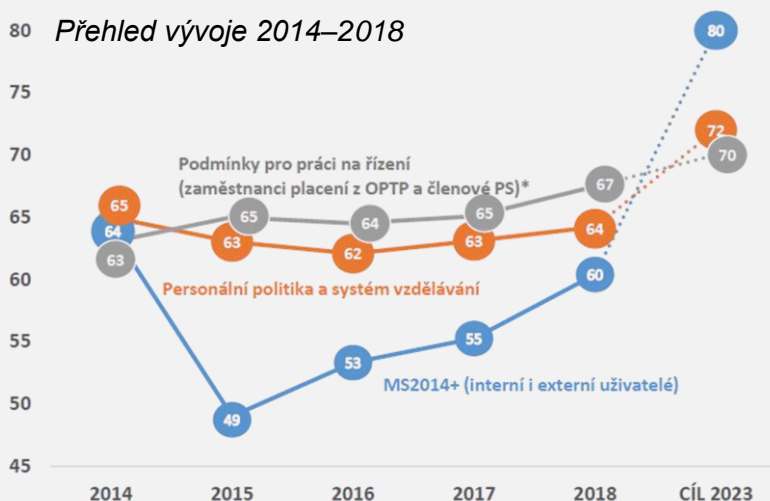
- ❖ Každoroční šetření je realizováno od roku 2014. Cílem je získat zpětnou vazbu na vybrané oblasti a změřit s nimi související indikátory OP TP, konkrétně:
  - spokojenost zaměstnanců implementační struktury s personální politikou a systémem vzdělávání,
  - spokojenost relevantních aktérů s podmínkami pro práci na řízení DoP/OP,
  - spokojenost zaměstnanců implementační struktury a příjemců a žadatelů s MS2014+.

Spokojenost s podmínkami pro práci i s personální politikou se dlouhodobě zásadně nemění. Spokojenost s MS2014+ roste.

HODNOTY INDIKÁTORŮ OP TP

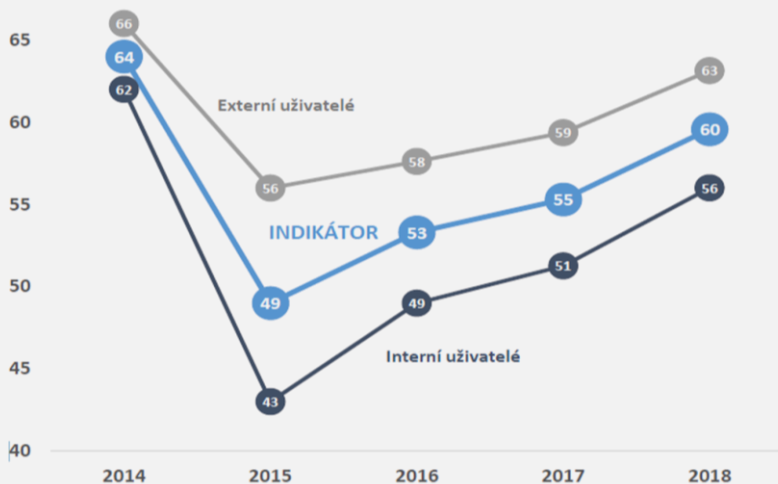
- ❖ Spokojenost s personální politikou v rámci MMR se zvýšila.
- ❖ Zaměstnanci MMR placení z OP TP oproti roku 2017 hodnotili hůře dostupnost a širší výběru pracovních pomůcek. Více jak polovina (56 %) těchto respondentů uvedla, že si pracovní pomůcky kupují sami.

80 Přehled vývoje 2014–2018

SPOKOJENOST S MS2014+

- ❖ K největšímu meziročnímu růstu došlo u spokojenosti s MS2014+, a to jak u interních, tak externích uživatelů. Stále přetrvává, že externí uživatelé (žadatelé a příjemci) jsou s MS2014+ spokojenější než interní uživatelé (zaměstnanci ŘO a ZS).

ZÁVĚRY,
VÝSLEDKY

HODNOCENÍ PROCESŮ A LHŮT V PROGRAMECH A METODICKÉM PROSTŘEDÍ

Nejrychleji proplácí žádosti o platbu OP Doprava, nejdéle naopak OP Výzkum, vývoj, vzdělávání a OP Praha.

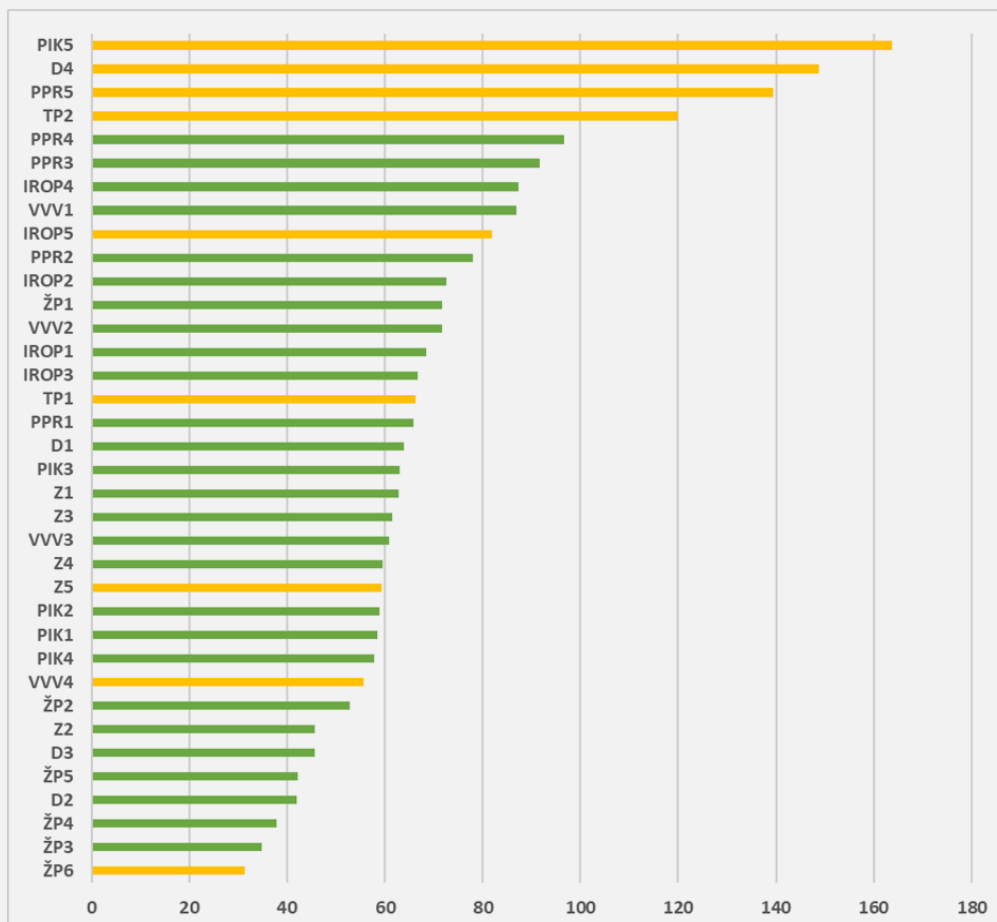
CÍL

- ❖ Cílem je smysluplně a cílevědomě učit implementační strukturu vyhodnocovat svoji výkonnost. Hodnocení realizované pomocí tzv. „metody Vanguard“, která je vhodná k posílení proklientské orientace organizací a k identifikaci zbytečné administrativní zátěže.
- ❖ Realizované analýzy:
  - Doba hodnocení žádostí o podporu (2016) – analýza schvalování projektové žádosti.
  - Doba proplácení žádostí o platbu (2018) – analýza proplácení žádostí o platbu.

- ❖ Většina analyzovaných programů, jejich Specifických cílů, resp. jednotlivých výzev v průměru **zrychluje své proplácení**.
- ❖ V roce 2018 dosahovaly **nejdelších lhůt PO1 OP VVV a PO3 OP PPR**. Největší propad v rychlosti proplácení za rok 2018 zaznamenala PO4 OP PIK.
- ❖ V roce 2018 nejrychleji příjemcům ŽoP proplácely OP ŽP, OP Z a OP D.

Doba proplácení žádostí o platbu napříč programy uvedená ve dnech:

ZÁVĚRY, VÝSLEDKY

DOPORUČENÍ

- ❖ Využívat nadefinované sestavy v MS2014+, které umožňují identifikovat místa implementace se zvýšenou administrativní zátěží.
- ❖ Základem doporučeného postupu jsou tři kroky:
  - identifikovat místa se zvýšenou zátěží pomocí sestav v MS2014+,
  - tato místa hlouběji analyticky prozkoumat.
  - interpretovat zjištění a navrhnout možné úpravy procesního nastavení a služeb ŘO.

4. CO DALŠÍHO JSME ZREALIZOVALI

EX-POST EVALUACE A ODHAD PŘÍNOSŮ PRO ZEMĚ EU15 JAKO DŮSLEDEK IMPLEMENTACE KOHEZNÍ POLITIKY V ZEMÍCH V4

- ❖ Studie odhaduje a v některých případech i kvantifikuje ekonomické přínosy implementace kohezní politiky v zemích V4 pro země EU15, které prostřednictvím evropského rozpočtu financují významnou část výdajů kohezní politiky.
- ❖ Hlavní výsledky:
  - kohezní politika v letech 2007–15 výrazně přispěla k ekonomickému růstu zemí V4. HDP těchto zemí bylo o cca 6 % vyšší, než by bylo bez kohezní politiky.
  - realizace kohezní politiky v zemích V4 měla výrazné přínosy pro země EU15. Konkrétně zemím EU15 přinesla cca 96 miliard eur, což odpovídá zhruba 80 % prostředků, které země EU15 na kohezní politiku přispěly prostřednictvím evropského rozpočtu.
  - většina těchto přínosů vznikla díky nárůstu poptávky zemí V4 po importech z EU15. Významné jsou ale i přímé přínosy spočívající v účasti firem usídlených nebo vlastněných v EU15 na projektech financovaných z evropských fondů.
  - výsledky kohezní politiky přináší i další výhody pro občany a firmy ze zemí EU15, např. ve formě zlepšení životního prostředí nebo infrastruktury.

CAPABILITY APPROACH JAKO PŘÍSTUP PRO HODNOCENÍ RELEVANCE INTERVENČÍ ESI FONDŮ

- ❖ Pilotní zhodnocení relevance vybraných intervencí ESIF z hlediska kvality života (well-being) relevantních cílových skupin za využití přístupu Capability Approach.
- ❖ Výstupem se stala metodika pro přípravu a hodnocení veřejných politik vycházející z 8 případových studií.

VYHODNOCENÍ KOMUNIKAČNÍCH AKTIVIT NOK

- ❖ Vyhodnocení komunikačních aktivit NOK za období 2011–2013
- ❖ Informovanost o fondech EU za rok 2016
- ❖ Informovanost o fondech EU za rok 2017
  - Hlavním cílem bylo zjistit povědomí veřejnosti o problematice fondů EU v návaznosti na celonárodní kampaň s názvem „EU fondy pro lepší vzdělání a zaměstnání“. Hodnocení ukázalo, že povědomí o fondech EU je stále na vysoké úrovni, klesá však zaznamenání reklamních kampaní. Evropské fondy hodnotí respondenti jako přínosné především pro život obyvatel ČR a pro jejich kraj/region, méně již pro ně samotné.

EVALUACE SYSTÉMU VZDĚLÁVÁNÍ

- ❖ Cílem evaluace bylo jak zhodnocení dosavadního systému vzdělávání, tak také získání podkladů pro rozhodování o novém systému vzdělávání. Z evaluace vyplynulo, že Systém vzdělávání vede ke zvyšování znalostí a dovedností pracovníků implementační struktury, vytváří předpoklady jejich odborného růstu a naplňuje potřeby kladené na výkon jejich pozice.

ČÁST II.

HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ Z EVALUACÍ EVALUAČNÍCH JEDNOTEK ŘÍDICÍCH ORGÁNŮ

Druhá část publikace se zabývá **výstupy z evaluací evaluačních jednotek řídicích orgánů (ŘO)**. Evaluační jednotky ŘO se věnují evaluacím na úrovni daného programu. Realizují procesní evaluace, které mají za cíl vyhodnotit postupy na úrovni ŘO, zároveň také realizují výsledkové evaluace, které se zabývají konkrétními intervencemi.

V rámci každé kapitoly se čtenář dozví **přehled evaluací**, z kterých dané shrnutí vychází, a také následně nejzajímavější závěry z těchto realizovaných evaluací, a to ze dvou úrovní pohledu. První pohled se zaměřuje na to, **co evaluace zjistily o dopadech** příslušného operačního programu, druhá úroveň pak následně shrnuje, **co evaluace zjistily o procesech** na příslušném operačním programu.

5. OP VÝZKUM, VÝVOJ A VZDĚLÁVÁNÍ

EVALUACE V TÉTO KAPITOLE:

OVĚŘOVACÍ STUDIE PROSTŘEDÍ PRO REALIZACI INTERVENCÍ PRIORITYCH OS 1, 2 A 3 OP VÝZKUM, VÝVOJ, VZDĚLÁVÁNÍ (OP VVV) A OVĚŘENÍ RELEVANCE JEJICH SPECIFICKÝCH CÍLŮ

PRŮBĚŽNÁ EVALUACE IMPLEMENTACE OP VVV

VYHODNOCENÍ VÝZVY SMART AKCELERÁTOR

VYHODNOCENÍ VÝZVY TEAMING

VYHODNOCENÍ VÝZVY VÝZKUMNÉ INFRASTRUKTURY

VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKU K ŠABLONÁM I - MŠ A ZŠ

VYHODNOCENÍ VÝZVY ROZVOJ KAPACIT PRO VAV

EVALUACE KOMUNIKAČNÍ STRATEGIE, NÁSTROJŮ A PUBLICITY OP VVV

EVALUACE SYSTÉMOVÉHO PROJEKTU „NÁRODNÍ CENTRUM PRO ELEKTRONICKÉ INFORMAČNÍ ZDROJE - CZEHELIB“ PODPOŘENÉHO Z PO 1 OP VVV - 1. PRŮBĚŽNÁ ZPRÁVA

EVALUACE INDIVIDUÁLNÍCH SYSTÉMOVÝCH PROJEKTŮ PODPORUJÍCÍCH ROVNÝ PŘÍSTUP KE KVALITNÍMU PŘEDŠKOLNÍMU, PRIMÁRNÍMU A SEKUNDÁRNÍMU VZDĚLÁVÁNÍ (PO 3)

VYHODNOCENÍ PROJEKTŮ MŠ A ZŠ SE ZJEDNODUŠENÝM VYKAZOVÁNÍM

CO EVALUACE ZJISTILY O DOPADECH OP VÝZKUM, VÝVOJ A VZDĚLÁVÁNÍ

Ve vzdělávání dochází k posunu od frontální výuky směrem k zážitkovým, badatelským a projektovým metodám. Výzkum a vývoj se posouvá k excelenci a kvalitě výzkumných týmů.

DOPADY

VĚDA, VÝZKUM A VYSOKÉ ŠKOLY

- ❖ V oblasti výzkumu a vývoje (VaV) dochází k posunu k excelenci jak v rámci samotného výzkumu, tak i ve výzkumných týmech.
  - Dochází k nárůstu počtu odborných publikací v posledních letech, tempo nárůstu je podstatně vyšší v porovnání s původními předpoklady.
  - Patrný je nárůst míry úspěšnosti účastníků z Česka v mezinárodních výzkumných programech (v letech 2015 v méně rozvinutých regionech 13,80 %, ve více rozvinutých regionech 11,90 %. Pro rok 2018 je to v méně rozvinutých regionech 14,10 % a ve více rozvinutých regionech 14,60 %).
- ❖ Významně se projevuje efekt výběru kvalitních projektů.
- ❖ Na kvalitní projekty navazuje vytváření a rozvoj strategických partnerství jak v samotném výzkumu, tak i pro přípravu a následné podávání žádosti v mezinárodních grantových soutěžích (zejména Horizont 2020).
- ❖ Do realizačních týmů projektů se **zapojují špičkoví VaV pracovníci** z příbuzných nebo navazujících oborů, a to s **významným podílem zahraničních VaV pracovníků**.
- ❖ Rozšiřuje se kapacita výzkumných týmů jak z hlediska počtu členů, tak jejich kvality.
- ❖ Výzkumné týmy se rozšiřují o takové odborníky, které by bez podpory z evropských fondů bylo jen obtížně možné získat, natož udržet.
  - V oblasti hodnocení European innovation scoreboard je patrný významný posun v oblasti „Attractive research system“, který se týká hlavně mezinárodní spolupráce ve výzkumu (International scientific co-publications-index: 73,8 v roce 2011 a 132,3 v roce 2018; Foreign doctorate students-index: 50,2 v r. 2011 a 74,7 v r. 2018).
- ❖ Je **patrný zájem doktorandů o zapojení do výzkumných projektů** – s ohledem na dlouhodobý charakter projektů (do roku 2022) je to ideální příležitost pro zpracování disertační práce.
  - Podíl studentů doktorského studia využívajících infrastrukturu se mírně zvýšil, nicméně nárůst se předpokládá především v dalších letech.
- ❖ Významné je posílení **spolupráce výzkumných organizací** mezi sebou a aplikační sférou.
  - V oblasti hodnocení European innovation scoreboard je patrný významný posun v oblasti spolupráce výzkumných organizací s podniky (Innovative SMEs collaborating with others-index v roce 2011 dosáhl 101,1, v roce 2018 to bylo 114,4; Public-private co-publications-index v roce 2011 byl 71,4, v roce 2018 pak 85,6; Private co-funding of public R&D exp-index v roce 2011 dosáhl 49,8 v roce 2018 pak 68,3).
  - V rámci realizace projektů jsou vytvářeny spolupráce, které budou v následujících letech vykazovány pod indikátorem „Počet podpořených spoluprací“. Aktuální hodnota v závazcích je 118 spoluprací.
- ❖ Realizace těchto projektů umožnila vysokým školám, včetně pražských, pořízení moderního až špičkového vybavení.
- ❖ Aktuálně probíhá ve velké míře **akreditace a reakreditace nových a inovovaných studijních programů** včetně propagace nově akreditovaných a inovovaných doktorských studijních programů.

- ❖ Cílem je zajistit výuku podle moderních výukových trendů a posilování spolupráce s praxí.
- ❖ Dochází k podstatné modernizaci infrastruktury pro vzdělávání v bakalářských, magisterských i doktorských studijních programech.
  - Došlo k podpoření většího množství nových/modernizovaných/rozšířených infrastruktur pro výzkumně zaměřené studijní programy, jež jsou předmětem velkého množství kvalitních projektů úspěšných v navázané výzvě.
  - Počet těchto infrastruktur výrazně převýšil původní předpoklady, hodnota podpořených výzkumných infrastruktur pro výzkumně zaměřené studijní programy je aktuálně celkem 226.
  - V souvislosti s podporou většího množství infrastruktur došlo i ke zvýšení počtu studentů, kteří je v rámci studia ve výzkumně zaměřených studijních programech (tj. doktorských) využívají. 5 844 studentů využívá nově vybudovanou, rozšířenou či modernizovanou výzkumnou infrastrukturu pro výzkumně zaměřené studijní programy.
  - Studenti využívají nově vybudovanou, rozšířenou či modernizovanou infrastrukturu, je předpokládán počet minimálně 120 tis. studentů (Bc a Mgr.).

MATEŘSKÉ ŠKOLY

- ❖ V důsledku aktivit na podporu osobnostně profesního rozvoje pedagogických pracovníků mateřských škol např. formou dalšího vzdělávání dochází k zapojení zážitkových forem a metod do výchovy a vzdělávání.
  - K rozvoji těchto forem a metod významně přispěla možnost nákupu didaktických pomůcek.
- ❖ To vede k lepšímu rozvoji schopností a potenciálu dětí, zlepšení jejich vzájemné spolupráce i spolupráce s pedagogem.
- ❖ Zlepšila se komunikace a samostatnost dětí.
- ❖ Další vzdělávání pedagogických pracovníků MŠ se promítlo do výchovy dětí.
- ❖ Pedagogičtí pracovníci mateřských škol nově **uplatňují při výchově dětí nové metody a didaktické pomůcky**, mají tak možnost snáze **rozpoznat logopedické vady**, které mohou začít včas řešit.
- ❖ Využitím personálních pozic „školní asistent a chůva“ v mateřských školách došlo k časové úspoře pedagogů, která je využita pro **individuálnější práci s dětmi**.

ZÁKLADNÍ ŠKOLY

- ❖ Pedagogové v zapojených školách se odklání od frontální výuky směrem k zážitkovým, badatelským a projektovým metodám a formám výuky.
- ❖ V důsledku podporovaných aktivit dochází k pořízování nových technologií a pomůcek (např. tabletů a čteček) do škol a jejich zapojování do výuky.
- ❖ V oblasti personální podpory byly velice kladně hodnoceny pozice školního speciálního pedagoga a školního psychologa. Respondenti v souvislosti s nimi nejvíce oceňovali:
  - inspiraci novými metodami a pomůckami,
  - **kvalitnější spolupráci s odbornými pracovišti** (např. pedagogicko-psychologická poradna, klinická logopedie, klinická psychologie, speciálně pedagogická centra nebo OSPOD),
  - odbornou pomoc při výuce, při řešení konfliktů a šikany, což v důsledku vedlo k lepší komunikaci a ke zlepšení celkového klima školy.
- ❖ Cílem je zajistit výuku podle moderních trendů a posílení spolupráce s praxí.

- ❖ Pedagogové oceňují:
  - školní asistenty, protože jim ulehčují práci a umožňují více individuální přístup k žákům,
  - vzdělávací kurzy, které jim přinesly nové náměty, metody učení a nové pomůcky, které následně aplikovali do výuky.
- ❖ **Ke zlepšení prospěchu žáků** přispělo doučování a realizace klubů (čtenářské, kluby deskových her a logiky).
  - Například čtenářský klub realizuje 1389 škol, klub zábavné logiky a deskových her 1391 škol, klub komunikace v cizím jazyce 716 škol nebo badatelský klub realizuje 667 škol.
- ❖ Díky aktivitám na podporu tematických a osvětových setkávání a podpoře spolupráce s rodiči došlo k větší otevřenosti škol, kvalitnější spolupráci s rodiči a dalšími subjekty.

SMART AKCELERÁTORY

(podpora koordinace podnikatelů, kteří se podílejí na výzkumu, zajištění spolupráce s výzkumnými centry, orientace výzkumu ad., zaštitěno kraji)

- ❖ Zaznamenán výrazný nárůst prostředků na podporu inovací ve všech krajích, kde byl Smart akcelerator realizován (shoda představitelů politické reprezentace daných krajů). Do podpory rozvoje inovací bylo prostřednictvím této výzvy investováno 335 mld. Kč, prostředky fungují jako impulz pro ostatní aktéry a motivují je k účasti na inovačních aktivitách, první odhady směřují k částce 221 mil. Kč (inovační vouchery, spoluúčast kraje, příspěvky firem).
- ❖ Docílilo se:
  - Významného posílení personálních kapacit, které se v jednotlivých krajích věnují podpoře rozvoje inovací (soustředěny v týmech Smart akceleratorů). V rámci týmů dochází také ke koncentraci know-how v oblasti podpory inovačních kapacit a významné je též ukotvení organizačních struktur a procesů pro řízení podpory inovačního prostředí a směřování k inteligentní specializaci regionu.
  - Koncentrace know-how v oblasti podpory inovačních kapacit v rámci realizačních týmů Smart akcelerator.
  - Významného ukotvení organizačních struktur a procesů pro řízení podpory inovačního prostředí a směřování k inteligentní specializaci regionu.
  - V rámci realizace výzvy **úspěšně proběhla identifikace krajských inovačních aktérů**, jejich potenciálu a potřeb (mapování).
  - Došlo k propojování krajských inovačních aktérů (sítování).
  - Výzva Smart Akcelerator přispěla ke vzbuzování a posilování zájmu politické reprezentace a dalších stakeholderů o aktivity na podporu inovačního prostředí v krajích.
- ❖ Došlo ke **zvýšení důvěryhodnosti kraje/agentury jakožto partnera pro diskusi** nad společným směřováním regionu i jakožto poskytovatele podpory/služeb, které jsou místním aktérům k užítku.
- ❖ Ve výše popsaném prostředí je tak možné vytvářet a facilitovat podmínky pro spolupráci, vznik a realizaci strategických projektů – často projektů společných (sdružujících více aktérů).
  - Zásadním poznatkem je, že bez podpory by došlo k výraznému utlumení výše popsaných aktivit.

CO EVALUACE ZJISTILY O PROCESECH OP VÝZKUM, VÝVOJ A VZDĚLÁVÁNÍ

Doporučuje se Výzvy více zacílit; Místní akční plány (MAP) a krajské akční plány (KAP) se zdají jako vhodný nástroj pro zlepšení kvality regionálního školství. Multifondovost přispívá k efektivnější přípravě a realizaci projektů.

MULTIFONDOVOST

- ❖ Multifondovost přispívá k efektivnější přípravě a realizaci projektů.
- ❖ Vede k efektivnější koordinaci podporovaných aktivit uvnitř programu.
- ❖ Negativně je hodnocen fakt, že projekty financované z ESF a ERDF musí být předkládány a realizovány zvláště/samostatně.

ÚZEMNÍ DIMENZE

- ❖ Mechanismus **integrovaných územních investic (ITI)** není vhodným nástrojem pro podporu excelentního výzkumu z OP VVV.
  - Může vést k nižšímu naplňování relevantních specifických cílů.
  - U ITI výzev neprobíhala celorepubliková soutěž, v důsledku lokální alokace dochází k nižší konkurenci s možností podpory méně kvalitních projektů, než kdyby existovala celorepubliková soutěž.
  - S ohledem na výše uvedené je potřebné do nového období nástroj zefektivnit.
- ❖ **Místní akční plány (MAP) a krajské akční plány (KAP)** lze na základě zpětné vazby realizátorů považovat za vhodný nástroj pro potřeby a specifika regionálního školství.
  - Do projektů se aktivně zapojují nejen školy v regionech, ale i zaměstnavatelé.
  - Doporučuje se větší využití podpory ze strany MAS žadatelům a příjemcům zjednodušených projektů (šablony do škol).
- ❖ **Agentura pro sociální začleňování (ASZ)** se v sociálně vyloučených lokalitách osvědčila jako významný aktér, koordinátor a organizátor pracovních skupin (facilitátor a moderátor diskusí), respondenti šetření v jednotlivých obcích také oceňují metodickou pomoc ASZ při přípravě projektů.
- ❖ Velmi pozitivně je hodnocena možnost financování VaV a vzdělávání v rámci všech regionů ČR.
  - Eliminace disparit, které se týkaly podfinancování Prahy zejména právě v oblasti VaV v důsledku nastavení předchozích programů.

EVALUACE PUBLICITY

- ❖ OP VVV byl v době evaluace nejznámějším OP, zná jej 44 % české populace.
- ❖ Mediální kampaň na zvýšení povědomí o programu byla úspěšná ve vztahu k cílové skupině, zatímco ve vztahu k široké veřejnosti komunikační účel nesplnila.

PROCESY

6. OP ZAMĚSTNANOST

EVALUACE V TÉTO KAPITOLE:

STRATEGICKÁ EVALUACE OP ZAMĚSTNANOST (OPZ) I - RELEVANCE

VYHODNOCENÍ ŠETŘENÍ MÍSTNÍCH AKČNÍCH SKUPIN

HODNOCENÍ DOPADŮ PODPORY SOCIÁLNÍHO PODNIKÁNÍ - KVALITATIVNÍ ŠETŘENÍ PŘÍNOSŮ PRO CÍLOVOU SKUPINU

PROCESNÍ EVALUACE IMPLEMENTACE KPSVL V RÁMCI OPZ

EVALUACE PODPORY KAPACITY SOCIÁLNÍCH PARTNERŮ

EVALUACE PUBLICITY OPZ

EVALUACE PILOTNÍHO OVĚŘENÍ MIKROJESLÍ

EVALUACE NA PODPORU ZAMĚSTNANOSTI MLADÝCH (EYI)

EVALUACE DĚTSKÝCH SKUPIN A DĚTSKÝCH KLUBŮ

STRATEGICKÁ EVALUACE OPZ II

PRŮBĚŽNÉ VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKU ZOR (PRO SOUTĚŽNÍ PROJEKTY DO ZÁVĚREČNÉ ZPRÁVY O REALIZACI PROJEKTU)

VYHODNOCENÍ ŠETŘENÍ MEZI ŽADATELI O PODPORU PROJEKTŮ V RÁMCI INTEGROVANÝCH NÁSTROJŮ ITI/IPRŮ

CO EVALUACE ZJISTILY O DOPADECH OP ZAMĚSTNANOST

Dětské skupiny měly pozitivní dopad na platy rodičů. Dochází k postupnému zlepšení života znevýhodněných skupin.

DOPADY

ZAMĚSTNANOST ZNEVÝHODNĚNÝCH SKUPIN OBYVATEL

- ❖ **65 %** soutěžních projektů zaměřených na přímou práci s klienty (uchazeči o zaměstnání, osoby znevýhodněné na trhu práce, osoby vyloučené nebo ohrožené sociálním vyloučením) **pomohlo získat části nezaměstnaných práci.**
  - Jeden projekt v průměru zprostředkoval místo 26 osobám.
- ❖ U 85 % projektů se podařilo změnit postoje a motivace cílové skupiny.
  - Zvýšila se motivace osob k zapojení na pracovní trh, zvýšilo se jejich sebevědomí, zlepšila se jejich orientace na trhu práce, motivace k dalšímu vzdělávání a obnovili se jejich pracovní návyky.

SPOLEČENSKY ÚČELNÁ PRACOVNÍ MÍSTA (SÚPM)

- ❖ Polovina podpořených osob má v současné době práci (zaměstnanec nebo OSVČ).
  - Z regionálního hlediska se nejvyšší podíl podpořených osob rekrutoval z Moravskoslezského kraje.
- ❖ Nejvýznamnějším přínosem je získání práce, praxe a obnovení pracovních návyků.
  - Podle zaměstnanců Úřadu práce ČR se projekt osvědčil u všech věkových skupin, zejména u skupiny 50+.
- ❖ Dopady veřejně prospěšných prací na cílovou skupinu nejsou jednoznačné (téměř polovina cílové skupiny je bez práce).
- ❖ Pozitivně je hodnoceno získání praxe, zkušenosti, výdělek, a s tím spojená schopnost lépe splácet dluhy.

ZAMĚSTNANOST MLADÝCH (YEI)

- ❖ **Krajské projekty podporovaly rizikovější skupiny**, zatímco projekty úřadů práce podporovaly skupiny méně rizikové (absolventi apod.).
  - Do projektů vstupovali i ti, kteří by si zřejmě mohli zaměstnání najít sami, v mnoha případech by však patrně neodpovídalo potřebám účastníků.
  - 47 % respondentů si myslí, že jim účast v projektu k nalezení práce určitě pomohla.
  - Po skončení účasti v projektu obdrželo celkem 64 % respondentů nabídku práce, z toho 87 % na hlavní pracovní poměr.

ROVNOST ŽEN A MUŽŮ

- ❖ Došlo k usnadnění návratu rodičů z mateřské či rodičovské dovolené do práce.
  - Bylo podpořeno **370 831 účastníků (rodičů dětí)**, z toho: 13 969 osob nově využívajících zařízení péče o děti předškolního věku a **1 296 zařízení péče o děti.**

DĚTSKÉ SKUPINY A DĚTSKÉ KLUBY

- ❖ Intervence měla výrazný pozitivní vliv na ekonomickou aktivitu rodičů.
  - Potvrdilo se, že pro podporované matky je intervence velmi podstatná pro to, aby se mohly zapojit na trh práce.
  - Díky podpoře došlo k významnému nárůstu žen pracujících na pracovní poměr (navýšení z 37 % na 74 %) a došlo i k určitému nárůstu v čistém příjmu matek.

- ❖ **Podíl zaměstnaných žen se s nástupem dítěte do mikrojeslí významně zvýšil**, nicméně je nutné ověřit, jakou roli mají jesle hrát v systému péče o předškolní děti.
  - Poměr pracujících žen se zvýšil na 89 %, což představuje oproti situaci před vstupem dítěte do mikrojeslí nárůst o 28 %.
  - Více než polovina žen si navýšila svůj pracovní úvazek (55 %), u značné části žen pak nedošlo k žádné změně (37 %). U více než poloviny žen se zvýšil měsíční příjem (59 %), u třetiny z nich zůstal beze změny (34 %).
- ❖ Mezi uživateli zařízení převažují úplné rodiny, vysokoškoláci s dlouhodobými pracovními zkušenostmi. Služba je zatím velmi **málo využívána např. rodiči samoživiteli**, kteří by díky ní mohli řešit svou finanční situaci.

ADAPTABILITA PRACOVNÍ SÍLY (ZAMĚSTNANCI PODNIKŮ, OSVČ, SOCIÁLNÍ PARTNEŘI)

- ❖ 76 % projektů dosáhlo dle odpovědí realizátorů projektů užší vazby mezi zaměstnavatelem a zaměstnanci a zlepšilo vztahy na pracovišti.
- ❖ 46 % projektů zlepšilo personální situaci zaměstnanců díky vzdělávání nových zaměstnanců na míru potřeb realizátora, v menší míře se díky projektům docílilo zefektivnění výroby, snížení fluktuace a zvýšení tržeb.
- ❖ U 10 % projektů k žádné změně nedošlo.

SOCIÁLNÍ PODNIKÁNÍ

- ❖ Díky podpoře došlo ke zlepšení kvality života zaměstnanců se znevýhodněním.
  - Došlo k přizpůsobení podmínek potřebám těchto zaměstnanců, k jejich zapojení do chodu podniku v podobě vlastních nápadů či vylepšení, díky tomu mají zaměstnanci pocit sounáležitosti a i vliv na směřování podniku.
  - Došlo ke zvýšení jejich sebevědomí a možnosti osamostatnit se.
  - Byl prokázán pozitivní vliv na rodinné vztahy, sociální kontakt, pocit přínosu pro společnost.

SOCIÁLNÍ INOVACE

(podpora vývoje a zavedení inovací v sociálním začleňování a ve veřejné správě a vybudování sociálně inovačního ekosystému)

- ❖ Dokončené projekty provedly testování a ověření svých inovací, vytvořily implementační modely a také postupy a sítě pro rozšíření inovace do dalších lokalit a regionů, případně pro zavedení na systémové úrovni (prostřednictvím začlenění do stávajících politik jako jedno ze standardních řešení).
  - Pilotní realizací byla zlepšena situace desítek sociálně vyloučených osob.
- ❖ Mezi několika ukončenými projekty vyniká projekt Rapid Re-housing (RRH), který přichází s v ČR novým přístupem k sociálnímu bydlení, a to pro skupinu sociálně vyloučených rodin s dětmi bez domova.
  - Na základě realizace programu RRH v Brně s 50 rodinami a dle zjištěných výsledků projektu (doložených rigorózní evaluací) byla v rámci OPZ vyhlášena výzva s alokací 150 mil. Kč, která umožňuje zavést RRH v několika desítkách obcí.

VEŘEJNÁ SPRÁVA

- ❖ Soutěžní projekty dle odpovědí realizátorů projektů přispěly k:
  - zvýšení znalostí nebo dovedností pracovníků veřejné správy,
  - zlepšení komunikace s občany.

CO EVALUACE ZJISTILY O PROCESECH OP ZAMĚSTNANOST

Velká administrativní zátěž při realizaci projektu. KPSVL – málo kvalitních projektů.

VÝZVY A ŽÁDOSTI O PODPORU

- ❖ Koordinovaný přístup k sociálně vyloučeným lokalitám (KPSVL) – žádosti o podporu zaměřené na sociální podnikání byly hodnoceny jako **málo kvalitní napříč všemi lokalitami**. Malé obce podaly menší počet kvalitnějších návrhů projektů.
  - Analyticky se neprokázal žádný vztah mezi velikostí obce, kvalitou strategického plánu sociálního začleňování, kvalitou spolupráce s Agenturou pro sociální začleňování (ASZ) a ŘO OPZ a mírou čerpání přidělené alokace.
  - Rezervovaná alokace pro mnohé ze subjektů zapojených do KPSVL hodnocena pozitivně, ale může přispívat k nižší kvalitě podpořených projektů.
  - Doporučením je časově a věcně koordinovat výzvy operačních programů.

ADMINISTRACE PROJEKTU

- ❖ 66 % soutěžních projektů považuje některé části přípravy a realizace projektů za problematické (řízení, monitorování, administrace a reportování).
- ❖ Opakovaně byla v různých evaluacích u části respondentů **negativně hodnocena administrativní zátěž** (např. u sociálního podnikání spojená se získáváním příspěvků na zaměstnávání osob se znevýhodněním, nejednoznačnost instrukcí a pokynů ohledně zakládání a provozu sociálního podniku; u KPSVL procesy spojené s jeho implementací).
  - **Složitost koordinace** operačních programů (OPZ, OP VVV, IROP) vede k **nízké míře zajištění vzájemné návaznosti výzev**, absence návaznosti výzev je jednou z bariér implementace programu (KPSVL).
  - Problematická je otázka **udržitelnosti výstupů realizovaných aktivit** po ukončení projektového období v případě, kdy není z jiných zdrojů zajištěna adekvátní navazující intervence (KPSVL).

ÚZEMNÍ DIMENZE

- ❖ CLLD (Komunitně vedený místní rozvoj) – více než tři čtvrtiny dotázaných zástupců MAS (89 %) vnímají **OPZ jako prospěšný nástroj pro řešení problémů, rozvíjení potenciálu území jednotlivých MAS** v oblasti sociálního začleňování, rozvoje komunit, podpory zaměstnanosti a sociálního podnikání a sladování pracovního a osobního života.
  - Zástupci MAS vnímají prostor pro podporu nových aktivit či cílových skupin (např. senioři, děti a obecně ekonomicky neaktivní obyvatelé).
  - Podpoře z CLLD z OPZ se daří přispívat k budování zdrojů a kapacit ve venkovských oblastech a na malých obcích, které nejsou jinak dostatečně vybaveny k řešení problémů spojených se sociálním vyloučením.
- ❖ ITI (Integrované teritoriální investice) – Přidanou hodnotou výzev ITI/IPRÚ je **důkladnější komunikace projektových záměrů** mezi žadatelem a nositelem i navzájem mezi žadateli (lepší koordinace a zacílení), díky tomu dochází k větší aktivizaci místních aktérů v rámci projektu a lepší udržitelnosti projektu.
  - Je vnímána složitost administrativních úkonů spojených s realizací projektu a obavy z dvoustupňové administrace a nejednotnost postojů.
- ❖ Výzvám ITI/IPRÚ se oproti běžným výzvám daří v projektech **lépe předcházet duplicitám** zaměření.

PROCESY

7. INTEGROVANÝ REGIONÁLNÍ OP

EVALUACE V TÉTO KAPITOLE:

ANALÝZY ADMINISTRATIVNÍCH KAPACIT V ROCE 2016 A 2017

ANALÝZY ABSORPČNÍ KAPACITY V ROCE 2016, 2017 A 2018

OVĚŘENÍ ZMĚNY ROZVOJOVÝCH POTŘEB INTEGROVANÉHO REGIONÁLNÍHO OP (IROP) I. (2017)

EVALUACE PLNĚNÍ PRIORITY A SPECIFICKÝCH CÍLŮ IROP I. (K 31. 12. 2016)

VYHODNOCOVÁNÍ EFEKTIVITY REALIZOVANÝCH KOMUNIKAČNÍCH NÁSTROJŮ ŘO IROP I

EVALUACE NASTAVENÍ INDIKÁTOROVÉ SOUSTAVY IROP, PROVĚŘENÍ INTERVENČNÍ LOGIKY A VYHODNOCENÍ INFORMAČNÍCH ZDROJŮ A DATOVÉ BÁZE

VYHODNOCENÍ PLNĚNÍ SPECIFICKÝCH CÍLŮ IROP II (K DATŮM DO 31. 12. 2018)

CO EVALUACE ZJISTILY O DOPADECH INTEGROVANÉHO REGIONÁLNÍHO OP

Nezastupitelná role programu v oblasti obnovy kulturního dědictví. Dochází ke zkvalitnění veřejné dopravy. Elektronizace veřejné správy se rozrostla o sbírku zákonů a právních předpisů.

DOPADY

- ❖ Obecně lze konstatovat, že vzhledem k zaměření programu na **budování infrastruktury** se napříč oblastmi významně liší rychlost realizace projektů. Rychle jsou dokončovány projekty, jejichž obsahem je nákup (ať již věcného vybavení nebo budov).
- ❖ V ostatních oblastech, zaměřených na stavební projekty, a to včetně přípravy a podání projektové žádosti, se program nyní nachází ve vrcholné realizační fázi programového období.

SILNICE II. A III. TŘÍDY

- ❖ Díky podpoře z IROP je rekonstruováno více než **388 km silnic II. a III. třídy**.
- ❖ Největším dosud ukončeným projektem je projekt Správy silnic Olomouckého kraje, jehož součástí jsou **tři mostní objekty, projekt zlepšuje dopravní dostupnost a napojení dálnic D46 a D35**.
- ❖ Významným efektem je zvýšení bezpečnosti silničního provozu a snížení nepříznivých vlivů dopravy na obyvatelstvo a životní prostředí.

CYKLOSTEZKY

- ❖ Zájem o budování a rekonstrukci cyklostezek a cyklotras je nižší, než se očekávalo.
- ❖ Nově vybudovaných je **77 km**, avšak vzniklo přes **1672 parkovacích míst pro jízdní kola**.

VEŘEJNÁ DOPRAVA

- ❖ Obce a města nakoupily 500 bezbariérových vozidel pro veřejnou dopravu včetně těch s úpravou pro handicapované.
- ❖ Bylo vybudováno nebo zrekonstruováno **18 přestupních terminálů**.
- ❖ Vzniklo také téměř 1310 parkovacích míst.

INTEGROVANÝ ZÁCHRANNÝ SYSTÉM

- ❖ Nově bylo pořízeno nebo modernizováno **50 objektů** sloužících složkám Integrovaného záchranného systému (IZS). Příjemci **preferovali získání nákladnější techniky** (např. hasičská auta).

VZDĚLÁVÁNÍ

- ❖ Bylo **podpořeno 490 zařízení pro vzdělávání a celoživotní učení**, projekty řeší například nedostatečné kapacity mateřských škol.

VZDĚLÁVÁNÍ

- ❖ Bylo **podpořeno 490 zařízení pro vzdělávání a celoživotní učení**, projekty řeší například nedostatečné kapacity mateřských škol.

KULTURNÍ DĚDICTVÍ

- ❖ **V oblasti obnovy a rozvoje kulturního dědictví** jsou realizovány rozsáhlé a složité projekty (stavební a restaurační práce s rozpočtem kolem 100 mil. Kč).
- ❖ Do konce roku 2018 bylo dokončeno 8 projektů s předpokladem rychlého růstu v roce 2019. **Zájem žadatelů výrazně převyšuje možnosti programu.**

ÚZEMNÍ ROZVOJ

- ❖ Jedinou oblastí s identifikovaným nedostatkem poptávky s vlivem na cíle programu je objemově malá oblast tvorby dokumentů územního rozvoje (původní odhady cca 1109 dokumentů, nyní 450).
- ❖ Nedostatečnou absorpční kapacitu ŘO identifikoval již v roce 2016, následně byly finanční prostředky přesunuty do oblastí s vyšším zájmem žadatelů.

SOCIÁLNÍ SLUŽBY

- ❖ Žadatelé mají zájem především o aktivity spojené s rozvojem a posilováním sociálních služeb.
  - Navýšil se počet bytových jednotek sociálního bydlení o cca **400 bytových jednotek** s výhledem, že podle analýzy **bude celkem realizováno 5000 bytových jednotek**.
  - Narostla také kapacita sociálních bytů o téměř **1000 lůžek**.
- ❖ Bylo vytvořeno 243 zázemí pro služby a sociální práci.
- ❖ Významně narostl také počet poskytovaných druhů služeb.
- ❖ Zájem žadatelů o podporu deinstitucionalizace psychiatrické péče byl nízký.

ENERGETIKA

- ❖ Přes pomalejší rozjezd odpovídal postup realizace v oblasti počtu domácností s lépe klasifikovanou spotřebou energie předpokladům.
- ❖ Signifikantní je příspěvek ke snížení emisí skleníkových plynů.
  - Počet domácností s lépe klasifikovanou spotřebou dosáhl 19 402 (závazek je 34 737).
  - Odhadované roční snížení emisí skleníkových plynů dosahuje aktuálně 71 188,6 (tuny ekvivalentu CO₂/rok).

VEŘEJNÁ SPRÁVA

- ❖ Největším dokončeným projektem, který má přispět ke zvýšení efektivity a transparentnosti veřejné správy prostřednictvím rozvoje využití a kvality systémů IKT, byl projekt elektronické sbírky zákonů a mezinárodních smluv (e-Sbírka) a elektronické tvorby právních předpisů (e-Legislativa).
- ❖ Pro veřejnou správu bylo vybudováno 110 informačních systémů.

CO EVALUACE ZJISTILY O PROCESECH INTEGROVANÉHO REGIONÁLNÍHO OP

Je potřeba lépe nastavit indikátory pro potřeby hodnocení dopadů intervencí.

PROCESY

ADMINISTRATIVNÍ KAPACITA

- ❖ V administrativní kapacitě jsou evidovány problémy způsobené implementací zákona o státní službě, jedná se zejména o samotné prodloužení procesu přijímání nových zaměstnanců do služebního poměru, které se následně zrcadlí i v nízkém počtu uchazečů o dané pozice.

MONITOROVACÍ SYSTÉM

- ❖ Zpomalení náběhu čerpání z důvodů počáteční neznalosti systému ISKP14+ ze strany žadatelů, což bylo umocněno také jeho počátečními problémy.
- ❖ Časté chyby, nečekané změny po opravných instalacích, uživatelská nepřívětivost.

ABSORPČNÍ KAPACITA

- ❖ **Velký převis poptávky příjemců nad možnostmi dodavatelských subjektů** např. v oboru stavebnictví, specializované lékařské techniky či restaurátorství, který vede k opětovnému vyhlášení výběrových řízení. To ve většině případů vede k prodlužování harmonogramů těchto projektů a celkové snížené rychlosti čerpání finančních prostředků.

PUBLICITA

- ❖ Nejlépe jsou hodnoceny individuální komunikační nástroje (telefon, mail, individuální poradenství na seminářích), doporučuje se zavést výměnu zkušeností (fórum) přímo na webu IROP a aktivní zapojení žadatelů a příjemců do fóra (nejenom komunikačních pracovníků IROP), zvýšit důraz na web IROP jako hlavní komunikační kanál.

INDIKÁTOROVÁ SOUSTAVA

- ❖ Indikátorová soustava je **zaměřená spíše na monitorování výstupů** a postupu implementace než výsledků a dopadů intervence. Je tedy vhodnější pro potřeby řízení programu než pro pozdější evaluaci výsledků.
- ❖ Z důvodů šířky programu a jeho zaměření spíše na infrastrukturu je vazba na konečnou cílovou osobu velmi volná.
- ❖ Chybí zejména hodnocení kvality (např. služeb) a dopadu na životní situaci podpořených osob (např. v případě sociálního bydlení).
- ❖ V případě některých statistických indikátorů se cílové hodnoty indikátorů jeví jako nedosažitelné; u některých indikátorů má IROP pouze marginální vliv.
- ❖ Stávající soustava zdrojů sekundárních dat (Eurostat, rezortní statistiky atd.) se u některých výsledkových indikátorů ukázala jako nedostačující z hlediska dostupnosti, úplnosti, validity a reliability.

INTERVENČNÍ LOGIKA

- ❖ Situační analýza je zpracována spíše v obecné rovině a není podložena statistickými daty, studii a analýzami.
- ❖ Nejsou jasně stanoveny klíčové problémy, hlavní příčiny problémů; podmínky a předpoklady.

8. OP PODNIKÁNÍ A INOVACE PRO KONKURENCESCHOPNOST

EVALUACE V TÉTO KAPITOLE:

EX-POST HODNOCENÍ OPERAČNÍHO PROGRAMU PODNIKÁNÍ PRO KONKURENCESCHOPNOST

RELEVANCE ROZVOJOVÝCH POTŘEB A PŘÍSPĚVEK K PLNĚNÍ CÍLŮ DOHODY O PARTNERSTVÍ ZA LÉTA 2014–2016

VÝSLEDKOVÁ EVALUACE PODPORY OP PODNIKÁNÍ A INOVACE PRO KONKURENCESCHOPNOST (OP PIK) KE ZVÝŠENÍ KONKURENCESCHOPNOSTI ZAČÍNÁJÍCÍCH A ROZVOJOVÝCH MSP A KE ZVÝŠENÍ INTERNACIONALIZACE MSP (SC 2.1 A 2.2)

VÝSLEDKOVÁ EVALUACE PODPORY OP PIK KE ZVÝŠENÍ INOVAČNÍ VÝKONNOSTI PODNIKŮ (SC 1.1)

VÝSLEDKOVÁ EVALUACE PODPORY OP PIK KE ZVÝŠENÍ INTENZITY A ÚČINNOSTI SPOLUPRÁCE VE VÝZKUMU, VÝVOJI A INOVACÍCH (SC1.2)

VÝSLEDKOVÁ EVALUACE PODPORY OP PIK KE ZVÝŠENÍ VYUŽITELNOSTI INFRASTRUKTURY PRO PODNIKÁNÍ A ZVÝŠENÍ KAPACITY PRO ODBORNÉ VZDĚLÁVÁNÍ (SC 2.3 A 2.4)

VÝSLEDKOVÁ EVALUACE PODPORY OP PIK KE ZVÝŠENÍ PODÍLU VÝROBY ENERGIE Z OBNOVITELNÝCH ZDROJŮ, ZVÝŠENÍ ENERGETICKÉ ÚČINNOSTI PODNIKATELSKÉHO SEKTORU A UPLATNĚNÍ NÍZKOUHLÍKOVÝCH TECHNOLOGIÍ V OBLASTI NAKLÁDÁNÍ S ENERGIÍ A PŘI VYUŽÍVÁNÍ DRUHOTNÝCH SUROVIN (SC 3.1, 3.2 A 3.4)

CO EVALUACE ZJISTILY O DOPADECH OP PIK

Zvyšuje se inovační výkonnost podniků, zlepšuje se spolupráce s výzkumem.

DOPADY

EX-POST HODNOCENÍ 2007–2013

- ❖ Podpora neměla celkově statisticky významný dopad na konkurenceschopnost podpořených podniků (může být ale zkresleno krátkou dobou od realizace).
- ❖ **Nejvýraznějším efektem je nákup nových zařízení, strojů, technologií a inovačních aktivit podpořených podniků.** Pořízeno bylo 2 812 kusů, které pomáhají podpořeným podnikům k růstu a rozvoji a zároveň tak ke zvyšování konkurenceschopnosti.
- ❖ Významný vliv měla podpora také **na zaměstnanost**, ať už na zvýšení počtu zaměstnanců v důsledku růstu podniku nebo na zvýšení finančního ohodnocení zaměstnanců.
  - Dohromady za všechny aktivity došlo ke zvýšení počtu zaměstnanců o 3 759.
- ❖ Pozitivní je dopad **na kvalitu a přidanou hodnotu výrobků** u podpořených podniků.
  - Přidaná hodnota dosáhla na začátku roku 2019 hodnoty 803 050 Kč.
- ❖ Finanční nástroje jsou z ekonomického hlediska v porovnání s dotacemi efektivnější, neboť alokované prostředky do úvěrů i záruk jsou potenciálně návratné.

VÝZKUM, VÝVOJ A INOVACE (SC 1.1; SC 1.2)

- ❖ Intervence mají pozitivní vliv na **inovační výkonnost podniků, a to především malých a středních** (zlepšují produkty, zefektivňují výrobu, šetří náklady apod.).
- ❖ Došlo k **uvedení nových inovovaných výrobků na tuzemský a zahraniční trh a urychlení inovací až o dva roky.** Počet podniků, které dostaly podporu pro účely uvádění nových výrobků na trh, dosahuje hodnoty 136 a zavedených inovací je 729.
  - Jako příklad inovací lze uvést: výzkum a vývoj řady dieselových leteckých motorů, intenzivní monokrystalický zdroj světla, zavedení sériové výroby produktů s aplikací inovovaného odlehčeného materiálu, vývoj nanostrukturovaných hi-tech materiálů pro kosmické aplikace aj.
- ❖ Projekty jsou ale poměrně konzervativní a spíše průměrného inovačního řádu.
- ❖ Došlo ke zlepšení spolupráce podpořených podniků s výzkumnými institucemi a vysokými školami, a to zejména díky podpoře z programu Inovační vouchery.
  - Ke zlepšení spolupráce došlo u 818 podpořených podniků. V rámci programu Spolupráce zlepšení potvrdilo téměř 90 % podpořených podniků, v případě programu Inovační vouchery zlepšení spoluprací zaregistrovaly dvě třetiny podpořených podniků, u programu Služby infrastruktury ke zlepšení došlo u 30 % podpořených subjektů.
- ❖ Mezi podpořenými podniky se objevují nové spolupráce s dalšími podpořenými subjekty. Tato partnerství jsou pozitivně hodnocena a ve většině případů **mají potenciál pro přetrvání i v období po ukončení projektu.** Dlouhodobý charakter spoluprací představuje základ pro další výzkumné aktivity nad rámec dotační podpory.
- ❖ Zvýšila se schopnost účastnit se na evropských výzkumných projektech.
  - Vzhledem k velké konkurenci projektů v programech typu HORIZON 2020 nelze předpokládat, že by podpora měla výrazný dopad na úspěšnost v evropských dotačních titulech (aktuálně jde o 4 projekty). Z pohledu samotných příjemců však podpora z programu přináší potenciál ke zvýšení počtu projektových žádostí, které budou podány do programů typu HORIZON 2020, a to zejména z důvodu navazování spoluprací, které se mohou proměnit v projektová partnerství pro tyto programy.

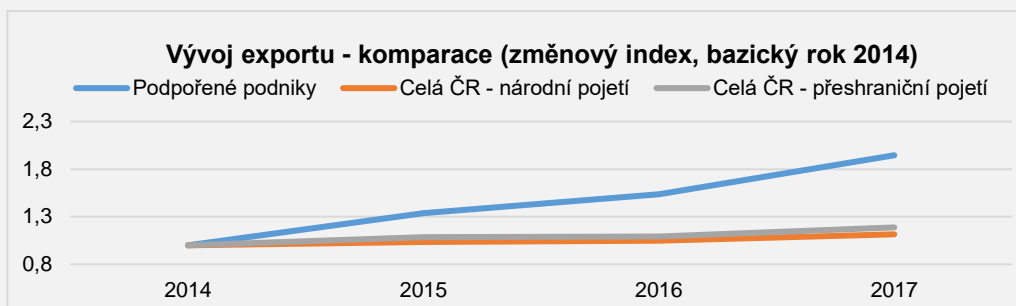
- ❖ **Zvyšuje se odbornost pracovníků** a možnost výzkumu pomocí vlastních kapacit.
  - Jde o synergický efekt v podobě zisku zkušeností potřebných k uplatnění budoucích aktivit i bez dotační podpory.
- ❖ Odstranily se bariéry výzkumu spočívající v nedostatečné odborné a technické kapacitě podniků sdílením těchto kapacit mezi podniky a výzkumnými organizacemi.
  - Některé bariéry jsou dány trhem. Firmy sledují zisk, vysoké školy nikoliv. Ke zlepšení spolupráce došlo u 818 podpořených podniků.

ROZVOJ MALÝCH A STŘEDNÍCH PODNIKŮ (SC 2.1 A 2.2; SC 2.3 A 2.4)

- ❖ Příjemci pozorují **zvyšování konkurenceschopnosti v důsledku zaváděných inovací**, které zvyšují kvalitu a efektivitu produkce, umožňují vyrábět nové produkty s vyšší přidanou hodnotou (u podpořených projektů ve srovnání s nepodpořenými došlo k růstu přidané hodnoty o 20 %, vlastního kapitálu o 10-17 mil. Kč a hospodářského výsledku o 2,7-3,7 mil. Kč) a/nebo zvýšit kvalitativní parametry stávající produkce, rozšířit výrobní kapacity a v důsledku získávat nové zákazníky a zvyšovat objem produkce.
- ❖ Z dotazníkového šetření vyplývá, že:
  - 86 % respondentů rozšířilo v posledních 5 letech nabídku o nové produkty nebo služby, které dříve neposkytovali.
  - 66 % respondentů zlepšilo strategické plánování a řízení podnikových procesů.
  - 88 % respondentů lépe identifikuje příležitosti na zahraničních trzích.
  - 84 % respondentů zvýšilo schopnost mezinárodní expanze a rozšířilo jak exportní působnosti, tak výrobní, prodejní či distribuční aktivity na zahraničních trzích.
  - 88 % respondentů navázalo nové kontakty s investory/partnery.
- ❖ Přibližně polovina žadatelů deklaruje rovněž produktovou inovaci způsobenou zavedením nových technologií. Jedná se však o inovace nižších řádů (zvýšení přesnosti produktů, zavedení produktů větších rozměrů, prodloužení trvanlivosti, zvýšení kvality).
  - Jako příklad lze uvést: modernizace a automatizace procesu výroby nábytku, zefektivnění výroby plastových součástí aj.
- ❖ U třetiny projektů spočívala inovace ve výměně staré technologie za modernější, přičemž **některé projekty se pohybovaly těsně nad hranicí prosté obnovy**.
- ❖ Pozitivním zjištěním je relativně vysoké zastoupení přímé automatizace, prvků robotizace a IT systémů řízení výroby směřujících k realizaci cílů Průmysl 4.0. Zatím je realizováno 316 projektů zaměřených na Průmysl 4.0.
  - Zastoupení přímé automatizace, prvků robotizace, popř. implementace IT systémů řízení výroby směřujících k implementaci cílů Průmysl 4.0 je ve výši 44 % počtu sledovaných projektů.
  - To je zčásti dáno pasivně obecným technologickým pokrokem, ale zčásti také aktivně přímo deklarovaným strategickým zájmem firem o zvýšení technologické úrovně tímto směrem, což lze hodnotit pozitivně.
- ❖ **Došlo k vytvoření nových a k nárůstu počtu zregenerovaných objektů i celkové plochy brownfields pro podnikatelské účely.** Investice umožnila rozšířit výrobu, výrobní prostory, inovovat stávající výrobu, zlepšit prostředí a rozšířit portfolio výrobků.
  - Byla zregenerována plocha o rozloze 267 358,26 m² s největším podílem Zlínského kraje (20 %), Jihomoravského kraje (16 %) a Ústeckého kraje (10 %). Na úrovni celé ČR představuje hodnota nárůst zregenerovaných objektů i celkové plochy (oproti roku 2014) o 0,1 %.
  - Bylo dosaženo růstu přidané hodnoty, hmotného investičního majetku, vlastního kapitálu a hospodářského výsledku u podpořených firem.

- ❖ Došlo ke zvýšení komfortu zaměstnanců v důsledku instalace nové technologie a k pozitivním dopadům na životní prostředí (snížení ekologických dopadů produkce, efektivnější využívání odpadů atd.).
- ❖ Ukázala se **velká neúspěšnost malých a mikro firem** při podávání žádostí. Je potřeba pro ně zajistit větší metodologickou podporu, např. formou bezplatných konzultací.
- ❖ Je pozorován silný **nárůst exportu podpořených podniků**, jehož tempo je výrazně rychlejší než nárůst exportu na národní úrovni nebo na úrovni relevantních sektorů.

POSUN K NÍZKOUHLÍKOVÉ EKONOMICE (SC 3.1, 3.2 A 3.4; SC 3.5 A 3.6):

- ❖ Věcný pokrok v daných SC byl ke konci r. 2018 hodnocen jako **neuspokojivý**, v některých případech i rizikový z pohledu plnění kvantifikovaných cílů pro rok 2023.
  - Příčinou není chybné nastavení intervenční logiky předmětu podpory, ale spíše vysoká administrativní náročnost celého procesu získání podpory.
- ❖ V případě obnovitelných zdrojů energie (OZE) je **nízká absorpční kapacita** způsobena **regulatorními omezeními/zákazem kombinace investiční a provozní podpory OZE, nedůvěrou v systém podpory** energií z OZE v ČR (např. změny podmínek).
- ❖ ČR se v úrovni energetické náročnosti průmyslové výroby přibližuje k zemím EU.
  - Podíl intervencí na tomto vývoji je zatím v důsledku nízkého počtu ukončených projektů minimální. I proto je **míra příspěví k snížení emisí CO₂ zatím zanedbatelná**.
  - Zároveň však platí, že u **podpořených podniků došlo k signifikantně vyššímu snížení energetické náročnosti** v porovnání s podniky, které podporu nezískaly.
  - U příjemců dotace bylo dosaženo poměrně výrazného snížení spotřeby energie (36 % příjemců snížilo svou spotřebu energie o více než 20 % a 27 % příjemců ji snížilo o 10-19,9 %), v případě nepodpořených žadatelů byla nejčastěji volenou odpovědí stagnace spotřeby energie, tj. změna spotřeby v intervalu +/-5 % oproti stavu roku 2015. Tuto odpověď vybralo téměř 32 % respondentů.
  - Snížení spotřeby energie o více než 20 % potvrdilo pouze 6 % nepodpořených podniků a snížení o 10-19,9 % téměř 15 % respondentů.
- ❖ Nejčastější aktivitou v konvenčních úsporách energie je **snížování energetické náročnosti budov**, v oblasti inovativních nízkouhlíkových technologií je to **elektromobilita**.
- ❖ Nejčastěji realizovanou podporovanou aktivitou byla úsporná opatření na snížování energetické náročnosti budov (tj. zateplení budov nebo výměna otvorových výplní).
  - Tuto aktivitu zahrnovalo téměř 62 % podpořených projektů a její podíl na všech podpořených aktivitách činí 28 %. Dalšími realizovanými aktivitami jsou opatření na modernizaci soustav osvětlení (36,4 % realizovaných projektů, resp. 16,6 % ze všech aktivit) a opatření na snížování energetické náročnosti, resp. zvyšování energetické účinnosti výrobních a technologických procesů (32,8 %, resp. 14,9 %). Naopak nejméně využívanými aktivitami jsou úsporná opatření na využití odpadní energie ve výrobních procesech (9 %, resp. 4,1 %) a instalace kogeneračních jednotek s maximálním využitím elektrické a tepelné energie pro vlastní spotřebu podniku (1,4 %, resp. 0,6 %).

CO EVALUACE ZJISTILY O PROCESECH OP PIK

Při přípravě projektu je potřeba posílit úlohu projektového manažera a osobní konzultace.

VÝZVY A ŽÁDOSTI O PODPORU

- ❖ Oproti období 2007–2013 došlo ke zvýšení administrativní zátěže žadatelů, proces hodnocení projektových žádostí je pomalý.
- ❖ Doporučuje se **zjednodušit formuláře žádosti o podporu** včetně vzorových příkladů vyplnění a omezit počty podepisovaných dokumentů (jeden podpis na právní akt).
- ❖ Potřeba **vyšší transparentnosti hodnocení žádostí** (zejména kritérium hospodárnosti) – zvýšit šanci neúspěšných projektů na dopracování žádosti do přijatelné podoby.
- ❖ Ve výzvách nestanovovat maximální výši podpory (limit pro **celkové způsobilé výdaje**).

ADMINISTRACE PROJEKTŮ

- ❖ Problémem je nízká flexibilita při změnách projektů.
- ❖ Doporučuje se **snížit rizika podniků při financování projektů** (zálohové nebo průběžné financování, motivovat výzkumné organizace maximalizací veřejné podpory).
- ❖ Zjednodušit/změnit systém dokladování de minimis a statutu MSP.
- ❖ Posílit proklientský přístup – reformulovat roli projektového manažera coby kontaktní osoby, optimalizovat komunikační kanály, poskytovat osobní konzultace apod.

KONTROLA PROJEKTŮ

- ❖ Zaměřit se na **kontrolu výstupů projektů** (na úkor kontroly vykazování výdajů).

METODICKÉ PROSTŘEDÍ

- ❖ Implementaci negativně ovlivňuje **metodicky nestabilní prostředí**.
- ❖ Zajistit závaznost sdělovaných stanovisek ŘO.
- ❖ Při zadávání zakázek využívat metodiku **design-and-build**, tj. přenesení odpovědnosti za zpracování projektové dokumentace a celkovou kvalitu provedení na dodavatele.

MONITOROVACÍ SYSTÉM

- ❖ **Omezit duplicitní zadávání údajů**, dokládání a nahrávání stejných nebo zbytečných dokumentů; **automatizovat procesy**, kde to je možné (kontrola dat, reporty).
- ❖ Propojit s ostatními informačními systémy veřejné správy.

ÚZEMNÍ DIMENZE

- ❖ Územní zacílení intervencí programu odpovídá identifikovaným potřebám. Je zohledňován specifický přístup k hospodářsky problémovým regionům ČR, a to formou bodového zvýhodnění projektů s místem realizace v těchto regionech.
- ❖ **Pokračovat v bonifikaci**, stanovit alokaci na regionální úroveň, zvážit zavedení ITI.

EVALUACE

- ❖ Jednou z podmínek podání žádosti by měl být i **souhlas s poskytováním vybraných dat pro účely evaluace** (v horizontu do 10 let od ukončení podpory).
- ❖ Potřeba spolupráce s Českým statistickým úřadem a Českou správou sociálního zabezpečení za účelem poskytování dat potřebných pro realizaci evaluací.

PROCESY

9. OP DOPRAVA

EVALUACE V TÉTO KAPITOLE:

HODNOCENÍ VÝVOJE OP DOPRAVA (OP D) 2014–2020 VČETNĚ OVĚŘENÍ ROZVOJOVÝCH POTŘEB A NASTAVENÍ SYNERGICKÝCH A KOMPLEMENTÁRNÍCH VAZEB

VYHODNOCENÍ PLNĚNÍ KOMUNIKAČNÍHO PLÁNU OP D V OBDOBÍ 2014–2016

VYHODNOCENÍ PLNĚNÍ KOMUNIKAČNÍHO PLÁNU OP D V OBDOBÍ 2017–2018

CO EVALUACE ZJISTILY O PROCESECH OP DOPRAVA

Rychlejší přípravě staveb brání legislativní bariéry. Řídicí orgán bude do budoucna detailněji monitorovat připravenost staveb hlavních příjemců.

ADMINISTRACE PROJEKTŮ

- ❖ Socio-ekonomické změny nevedly k potřebě změnit intervenční logiku programu.
  - Ale vzhledem k vysokému růstu nákladní dopravy by měl ŘO z připravených projektů preferovat ty, které budou řešit následky vysokého růstu nákladní dopravy.
- ❖ Komplikovaná legislativa a z toho plynoucí pomalá příprava staveb.
- ❖ To vede k prohlubování investičního dluhu a **odklonu od strategického rozhodování** o investičních prioritách k praktickému postupu **zahajovat stavby podle jejich připravenosti**.
- ❖ **Projekty v režimu veřejné podpory jsou komplikované** vzhledem ke schvalovacím procesům na úrovni evropské (notifikace) i národní (dokumentace programů, příprava výzev).
- ❖ Příprava staveb je výrazně ovlivněna nutností **opakování procesu EIA** u některých staveb a komplikovaností majetkoprávního vypořádání.
- ❖ U hlavních příjemců:
  - zaměřit se na detailní **předběžný monitoring připravenosti staveb** za účelem včasné eliminace rizikových projektů a predikce reálných hodnot čerpání,
  - prosazovat prioritní přípravu projektů na páteřních železničních tratích a především tzv. velkých projektů poté, co mnoho prioritních projektových záměrů v oblasti železniční infrastruktury bylo předloženo k podpoře do CEF.

ÚZEMNÍ DIMENZE

- ❖ Připravenost projektů měst v oblasti drážní dopravy k okamžité realizaci je komplikována schvalovacími mechanismy ITI a IPRÚ.

SYNERGICKÉ A KOMPLEMENTÁRNÍ VAZBY

- ❖ Nastavení a způsob koordinace synergických a komplementárních vazeb (S/K) spíše neumožňuje uplatnění jejich přidané hodnoty.
  - K tomu dochází pouze v rámci nástrojů ITI a IPRÚ, případně v rámci místních strategických dokumentů a plánů udržitelné městské mobility, nikoliv ovšem na úrovni programů jako takových.

PUBLICITA

- ❖ Roční komunikační plány byly připraveny tak, aby jejich aktivity pokrývaly stanovené komunikační cíle.
- ❖ Prostor ke zlepšení při naplňování cílů je v oblasti informovanosti o pozitivních dopadech realizovaných projektů.
- ❖ Do budoucna se více zaměřit na využití již realizovaných projektů:
  - realizovat akce i mimo Prahu,
  - vhodným nástrojem jsou i festivaly a další akce pro veřejnost.

PROCESY

10. OP ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

EVALUACE V TÉTO KAPITOLE:

ZHODNOCENÍ POKROKU PŘI DOSAHOVÁNÍ CÍLŮ OP ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ (OP ŽP) 2014–2020 K 31. 12. 2016

EVALUACE NASTAVENÍ PODMÍNEK PROGRAMU KOTLÍKOVÉ DOTACE V OP ŽP 2014–2020

VYHODNOCENÍ KOMUNIKAČNÍCH AKTIVIT OP ŽP 2014–2020

VYHODNOCENÍ PROCESU ADMINISTRACE OP ŽP 2014–2020 Z POHLEDU ŽADATELŮ A PŘÍJEMCŮ

CO EVALUACE ZJISTILY O PROCESECH OP ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Elektronizace podávání žádostí usnadnila proces administrace, ale zároveň je třeba zlepšit uživatelskou přívětivost systému.

PROCESY

ADMINISTRACE PROJEKTŮ

- ❖ Možnost elektronických podání významně usnadnila podání žádosti.
- ❖ **Metodika přímých či nepřímých nákladů z oblasti osobních a režijních výdajů je složitá** a místy nejednoznačná či neúplná. Vícekrát byly zmíněny problémy týkající se rozlišování ne/způsobilých výdajů a náročnosti z pohledu vedení účetnictví.
- ❖ Největší slabinou Pokynů pro zadávání veřejných zakázek v OPŽP 2014–2020 je dle respondentů jejich **zvýšená přísnost oproti zákonu č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek.**
- ❖ **Vyplňování modulu CBA žadatele výrazně zatěžuje**, přičemž CBA má mnohde minimální přidanou hodnotu.
- ❖ **Jedním z nejslabších článků OP ŽP je malá uživatelská přívětivost IS KP2014+ –** časová náročnost vyplňování žádostí, nutnost duplicitního zadávání, neintuitivní systém depeší.
- ❖ Schvalování žádostí o podporu, žádostí o platbu v MS2014+ atd. trpí dlouhými prostoji.

INTEGROVANÉ NÁSTROJE

- ❖ **Zlepšit povědomí o tom, co jsou integrované nástroje** a jaké jsou jejich výhody. Žadatelé se o integrované nástroje zajímají spíše pasivně.

ABSORPČNÍ KAPACITA

- ❖ Prodloužit dobu realizace projektů, a tak předejít převisu poptávky po zařízeních a službách a navýšení jejich cen.
- ❖ Vytvořit zásobník projektů z nepodpořených žádostí.
- ❖ U ekonomicky slabších žadatelů využít ex-ante platby.

KOTLÍKOVÉ DOTACE

- ❖ Intervence měla motivační efekt pro výměnu kotle/pořízení tepelného čerpadla.
- ❖ **Omezit podporu na kotle na uhlí**, podporovat výměnu starých kotlů 1. a 2. emisní třídy.

PUBLICITA

- ❖ Nejdůležitějším zdrojem informací se zásadním dopadem na hlavní cílovou skupinu jsou webové stránky.
- ❖ Osvědčily se i semináře, konzultace a informační servis, telefonická Zelená linka, **využití mediální kampaně kombinující větší počet komunikačních aktivit** a propagačních opatření (např. televize, tisk, rozhlas, internet) vedlo k větší informovanosti a **pokrytí co největšího spektra cílové skupiny.**
- ❖ Cílová skupina informační aktivitu často zaregistrovala, ale nespojila si ji s OP ŽP.
- ❖ Nejproblematictější oblasti informovanosti cílové skupiny souvisely s informacemi potřebnými pro podání žádosti (IS KP2014+, výklad pojmů v zadávací dokumentaci, specifikace způsobů nákladů apod.).

11. OP PRAHA - PÓL RŮSTU

EVALUACE V TÉTO KAPITOLE:

PRVNÍ PRŮBĚŽNÁ EVALUACE OP PRAHA - PÓL RŮSTU (OP PPR)

AD HOC EVALUACE ABSORPČNÍ KAPACITY OP PPR

DRUHÁ PRŮBĚŽNÁ EVALUACE OP PPR

CO EVALUACE ZJISTILY O DOPADECH OP PRAHA - PÓL RŮSTU

Zvýšila se kapacita v mateřských školách. Významně se podporují dětské skupiny.

DOPADY

VÝZKUM A VÝVOJ

- ❖ Aktivita v oblasti podpory výzkumu a vývoje jsou v souladu s příslušnými oblastmi zaměření RIS3 strategie.
- ❖ Projekty se zaměřují zejména na znalosti pro digitální ekonomiku, kulturní a kreativní průmysl a také společenskovední znalosti pro netechnické inovace a pokročilé výrobní technologie.

KOMUNITNÍ CENTRA

- ❖ Rekonstrukce komunitních center proběhly převážně v lokalitách, kde potřeba realizace projektů pro výše zmíněné cílové skupiny není tak velká.
- ❖ Míra příspěvku programu v oblasti sociálního bydlení (tj. podíl finančních prostředků programu k finančním prostředkům vynaloženým na sociální bydlení v hl. městě Praze celkově) je 1,2 %.

SOCIÁLNÍ PODNIKÁNÍ

- ❖ Velmi okrajový je zatím příspěvek v oblasti sociálního podnikání (8,8 % z celkových investic) a k **odstranění společenských problémů v oblasti aktivit pro integraci, komunitní služby a prevenci** (byly ukončeny pouze 2 projekty).
- ❖ Aktuálně je v realizaci dalších 141 projektů, z nichž 90 je zaměřeno na komunitní centra, 49 na sociální podnikání a 2 projekty na kombinaci výše uvedených aktivit.

MATEŘSKÉ A ZÁKLADNÍ ŠKOLY

- ❖ Příspěvek programu k odstranění společenských problémů lze v oblasti nedostatečné kapacity škol a školských zařízení hodnotit jako relativně významný zejména u zařízení péče o děti do 3 let a u základních škol a mírný u středních škol.
- ❖ Program přispěl k nárůstu kapacit zařízení péče o děti ve věku do 3 let z 29,7 % a k **nárůstu kapacit ZŠ na území Prahy z 30 %**.
- ❖ **Proškolení pedagogové** častěji zařazují do svých hodin skupinovou práci, **prvky kritického myšlení či projektovou výuku**. Snaží se více přizpůsobovat metodické, didaktické materiály a pomůcky různým skupinám žáků, ve výuce více využívají IT technologie.
- ❖ Přímou vazbu těchto efektů však nelze jednoznačně prokázat, důvodem je souběh řady vzdělávacích aktivit zaměřených na pedagogické pracovníky realizovaných ve stejném období i z dalších zdrojů.
- ❖ Podpořeno bylo 13,7 % **dětských skupin** zřízených v Praze. Vytvořeno bylo 16,5 % z celkové kapacity míst pro děti v dětských skupinách v Praze.
- ❖ **Podpořeno 9 poskytovatelů 22 dětských skupin o kapacitě 372 dětí** (celkem je v Praze 161 dětských skupin s kapacitou 2 259 míst).

CO EVALUACE ZJISTILY O PROCESECH OP PRAHA – PÓL RŮSTU

Důležitá je srozumitelná formulace textů výzev, průběžné upřesňování požadavků ve výzvách.

ABSORPČNÍ KAPACITA

- ❖ Obtížnost projektové přípravy se zvyšuje u projektů na technologicky pokročilá opatření a infrastrukturní projekty sociálního podnikání.
- ❖ Absorpční kapacitě významně napomáhá:
  - vhodné načasování výzev,
  - adresné poskytování informací o připravovaných a vyhlášených výzvách,
  - metodická podpora žadatelů,
  - odstranění administrativních bariér, dodržování harmonogramů a lhůt, maximální zajištění funkčnosti MS2014+,
  - zefektivnění organizační struktury pro podporu přípravy projektů na MHMP,
  - stabilizace systému implementace OP PPR; systematické nastavení vztahů, kompetencí,
  - nastavení jasných pravidel zodpovědnosti mezi řídicím orgánem OP PPR, odborem školství a mládeže, odborem zdravotnictví, sociální péče a prevence, oddělením projektování a ITI a dalšími složkami MHMP,
  - zjednodušení, zpřehlednění a vyjasnění pravidel pro přípravu projektových žádostí a realizaci projektů: zjednodušení systému požadované projektové dokumentace pro projekty ERDF, srozumitelná formulace textů výzev, průběžné upřesňování požadavků ve výzvách a zjednodušení metodiky pro studie proveditelnosti a CBA.

PROCESY

